

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 7
(29 січня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	18
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	24
ПОЛІТИКА	36
ЕКОНОМІКА	43
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	46

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Звернення Президента України П. Порошенка у зв'язку з Міжнародним днем пам'яті жертв Голокосту

Шановні співвітчизники!

Щороку 27 січня вся світова спільнота вшановує пам'ять жертв Голокосту.

Під час Другої світової війни нацистами цілеспрямовано та планомірно було винищено близько 6 млн євреїв у Німеччині і на захоплених територіях інших країн Європи.

Тортури, які застосовувалися до в'язнів гетто, концтаборів, а також масштаби людської трагедії шокують – тільки через табір смерті Аушвіц-Біркенау у польському місті Освенцим, як свідчать документи Нюрнберзького трибуналу, пройшло 2,5 млн людей, переважна більшість яких загинула мученицькою смертю.

Завдяки військам Першого Українського фронту 27 січня 1945 р. було визволено в'язнів концтабору, яким вдалося уникнути газових камер та крематоріїв. Саме на вшанування цієї події Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй встановлено Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту.

Для українців жахливим символом Голокосту став Бабин Яр – місце розстрілу понад 150 тис. євреїв та представників різних національностей. Існував Дробицький Яр у Харкові, а також багато інших місць, де нацистські нелюди масово вбивали євреїв.

Пам'ять про невинно убієнних за ознаками національної, етнічної, расової, культурної, релігійної приналежності демонструє рішучість міжнародної спільноти ніколи більше не допустити повторення страшних злочинів, спричинених ксенофобією, расизмом, тоталітарними ідеологіями.

У єдності з вільним світом Україна стоятиме на сторожі гуманізму, свободи та демократії.

Як Президент України я робитиму все, щоб найвищі суспільні цінності шанувалися, а мир і злагода на основі взаєморозуміння завжди панували на нашій українській землі (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 27.01*).

ПАРЄ позбавила Росію права голосу

Парламентська асамблея Ради Європи прийняла резолюцію щодо Росії, якою накладла на РФ дипломатичні санкції, позбавивши росіян права голосу в ПАРЄ.

За ухвалення документа проголосувало 160 депутатів, проти – 42, повідомляє зі Страсбурга кореспондент «Європейської правди».

У схвалених нормах документа ПАРЄ поширила на РФ ряд обмежень до кінця 2015 р. Росіяни не матимуть права брати участь у місіях зі спостереження за виборами, бути доповідачами, а також бути призначеними як представники ПАРЄ в інших органах.

Ухвалена норма звучить таким чином: «На додаток до цих санкцій асамблея вирішила призупинити право голосу, право бути представленим в Бюро ПАРЄ, Президентському комітеті та Постійному комітеті (керівних органах) асамблеї. Однак асамблея вирішила повернутися до перегляду цього питання в квітні».

Ця поправка стала компромісною, вона передбачає, що при відкритті наступної сесії асамблея має оцінити, чи зробила Росія якісь кроки для деескалації ситуації на територіях України, Грузії та в Придністров'ї, окупованих її військами або проросійськими силами.

І поправка, і кінцеве рішення були підтримані переважною більшістю депутатів.

Після голосування щодо резолюції, яка позбавила депутатів РФ права голосу в цьому органі, глава Комітету Держдуми у закордонних справах О. Пушков повідомив, що російська делегація в Парламентській асамблеї Ради Європи зупиняє свою участь у діяльності ПАРЄ та будь-які контакти з асамблеєю до кінця року. «Ми попереджали, що якщо буде обмеження права голосування навіть на короткий період, ми залишимо асамблею. Тож цього року ми припиняємо участь у роботі. Ми також припиняємо будь-які офіційні контакти з асамблеєю», – заявив він.

О. Пушков також підкреслив, що російська сторона відмовляється виконувати рішення ПАРЄ щодо звільнення Н. Савченко чи свою обіцянку про її відвідування представниками ПАРЄ. «За таких умов не доводиться говорити про будь-які візити представників ПАРЄ, моніторинг ПАРЄ чи про контакти представників ПАРЄ із Савченко», – заявив він.

Він також повідомив, що Москва всерйоз розглядає можливість виходу з Ради Європи, тобто припинення участі в Європейській конвенції з прав людини. «Питання про участь Росії в РЄ буде розглянуто наприкінці 2015 р., виходячи з політичних умов, які будуть сформовані на той час. Я хочу зазначити, що досі Росія ніколи не розглядала таку можливість. Між тим сьогоднішнє рішення ПАРЄ ставить таке питання на порядок денний», – заявив депутат (*Європейська правда* (<http://www.eurointegration.com.ua>)). – 2015. – 28.01).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Верховна Рада VIII скликання: перші результати роботи й очікування на 2015 р.

Нова Верховна Рада, з обранням якої завершилося повне перезавантаження влади в Україні, у 2015 р. покликана стати якісно новим законодавчим органом, який разом з урядом упроваджуватиме необхідні реформи. Принаймні такі очікування лунають з боку експертів, політиків і суспільства в цілому.

Перше засідання Верховної Ради VIII скликання відбулося 27 листопада, у цей же день у ній була сформована коаліція з п'яти фракцій: «Блок П. Порошенка» (БПП), «Народний фронт» (НФ), «Самопоміч», Радикальна партія О. Ляшка (РП) і «Батьківщина». Також парламент проголосував за призначення А. Яценюка Прем'єр-міністром.

За перший місяць своєї роботи Верховна Рада VIII скликання прийняла ряд важливих і часто резонансних рішень, багато з яких далися депутатам нелегко. Зокрема, у стислі терміни було затверджено склад Кабінету Міністрів і його програму, підтримано законопроект про відмову від позаблокового статусу та поглиблення співробітництва України з НАТО. Крім того, парламент схвалив розширення повноважень Ради національної безпеки і оборони (РНБО), запропоновані урядом зміни до Податкового та Бюджетного кодексів, ряд законопроектів, пов'язаних з бюджетним процесом, а також безпосередньо Закон України «Про Державний бюджет на 2015 рік», який був прийнятий у ніч з 28 на 29 грудня.

У фракціях коаліції роботу Верховної Ради в перший місяць оцінили досить високо. «Я думаю, що нова Рада провела свій перший місяць ефективніше, ніж попередні. У нас є стабільна більшість, як мінімум фракції БПП і НФ знаходяться в таких умовах, в яких повинні спільно працювати над реформами», – заявив народний депутат М. Княжицький («Народний фронт»). «Дуже швидко були сформовані коаліція, керівництво парламенту, уряд, були прийняті дуже серйозні закони. За перший місяць ми вже провели одну реформу – у сфері міжбюджетних відносин», – підтвердив народний депутат О. Гончаренко (БПП).

Водночас, на думку народного депутата Г. Гопко («Самопоміч»), Верховна Рада могла б працювати більш ефективно. «В принципі, парламент справився з завданнями, які перед ним стояли. Однак депутатам варто було б більше зосередитися на пріоритетних питаннях, а не займатися самопіаром і дешевим популізмом, оскільки неефективне використання часу при законотворчій діяльності може дорого обійтися країні», – заявила Г. Гопко.

В опозиції, навпаки, розкритикували роботу парламенту нового скликання. Так, на думку народного депутата Ю. Павленка («Опозиційний

блок»), практично всі рішення Верховної Ради VIII скликання приймалися з порушенням процедури й закону про Регламент. «Вперше коаліція сформувала керівні органи Верховної Ради з порушенням принципів парламентаризму, причому не тільки українського, а й європейського. Мова про те, що зараз опозиція не представлена ні в керівництві парламенту, ні в керівництві комітетів», – заявив Ю. Павленко. За його словами, це може призвести до дискредитації української влади в очах ПАРЄ та інших міжнародних організацій. «Взагалі, те, що відбулося за місяць у парламенті, дає серйозні підстави говорити про встановлення в Україні диктатури», – зазначив депутат.

Утім в оцінці роботи парламенту нового скликання експерти схиляються до позиції депутатів більшості. «Можна сказати, що поки Верховна Рада працює досить результативно. Незважаючи на серйозні протиріччя всередині коаліції, сходу було затверджено керівництво парламенту, було оперативно схвалено програму діяльності уряду і ряд важливих законів, включаючи бюджет», – зазначив директор Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко.

На думку старшого аналітика Міжнародного центру перспективних досліджень А. Октисюка, новий парламент дійсно показав приклад ефективної роботи. «Але в чомусь це відбулося завдяки тиску – як усередині країни, з боку громадянського співтовариства, так і ззовні, з боку міжнародних партнерів, – заявив А. Октисюк. – У порівнянні з попередніми скликаннями, ця Рада не мала часу на розкачку – треба було якнайшвидше домовлятися між собою і приймати рішення».

Відмінністю ВР VIII скликання стала майже повна відсутність впливу опозиції на політичний процес. У залі її представникам, в основному, відводилася роль статистів. «Ми не можемо впливати на роботу комітетів, у сесійній залі спікер В. Гройсман постійно порушує права фракції “Опозиційний блок”, котрі дають нам слова в установленому порядку, – заявив Ю. Павленко. – Ми будемо продовжувати вимагати від парламенту підтримувати наші законопроекти, проте в даний момент блокується сам процес їх розгляду».

В. Фесенко згоден з тим, що в опозиції нині немає реальної можливості впливу на парламентський процес. «Опозиція, яка була ще при Януковичі, налічувала півтори сотні депутатів, а зараз реальних опозиціонерів менше чотирьох десятків. Крім того, ефективність діяльності опозиції в залі знижується через її неоднорідність», – упевнений експерт.

Водночас А. Октисюк вважає, що Опозиційний блок свідомо обрав політику вичікування. «Час і економічна ситуація грають на руку Опозиційному блоку, оскільки обурення у людей зростає, а колишні представники Партії регіонів активно спекулюють соціальними питаннями», – заявив А. Октисюк, підкресливши, що ставка в цьому випадку робиться на хороший результат на місцевих виборах, особливо в східних областях країни.

Утім і фракції коаліції в перший місяць роботи нової Верховної Ради не завжди знаходили спільну мову зі спірних питань, узгодження яких іноді

затягувалося на тривалий термін. Сюди можна віднести конфлікт навколо законопроекту про розширення повноважень РНБО. Проти цього закону виступили три малі фракції коаліції, назвавши його неконституційним і написаним під нового секретаря РНБО О. Турчинова. І хоча в підсумку закон все-таки був прийнятий з рядом поправок, консультації щодо нього всередині коаліції зайняли два тижні. Не менш складним і суперечливим виявився й процес прийняття Закону України «Про Державний бюджет на 2015 рік».

У більшості визнають наявність суперечностей між фракціями коаліції, однак не вважають їх нерозв'язними. «Проблеми, звичайно, є, востаннє вони проявилися при голосуванні за бюджет, коли половина фракції “Самопоміч” і фракція “Батьківщина” не взяли в ньому участі, але я сподіваюся, що ці проблеми будуть вирішуватися», – заявив М. Княжицький. Він зазначив, що, хоча дискусії між фракціями ймовірно й надалі, підстав для глибокого ідеологічного конфлікту в них немає. «Очевидно, що на рівні переговорів легко не буде, але в цілому коаліція залишиться стабільною», – підкреслив М. Княжицький.

«У коаліцію входить понад 300 осіб, п'ять її фракцій також не можна назвати однорідними. Зрозуміло, що існують певні нестиківки, але я б не називав їх конфліктами – по більшості питань голосують усі фракції», – заявив у свою чергу народний депутат О. Гончаренко (БПП).

При цьому Г. Гопко порівняла фракції більшості з молодятами, які після весілля якийсь час притираються один до одного. «Зараз серед депутатів багато новачків, яким слід вчитися злагоджено і професійно працювати. Рада не може різко, за місяць, почати функціонувати так, як це роблять парламенти провідних європейських країн, де є відповідні традиції», – зазначила Г. Гопко, не виключивши, що для підвищення ефективності роботи Верховної Ради потрібно буде поміняти її Регламент.

Однак думки експертів щодо перспектив існування нинішньої парламентської коаліції куди менш оптимістичні. «Я думаю, що коаліція в існуючому вигляді проживе ще кілька місяців, але суперечності в ній будуть тільки посилюватися у міру проведення реформ. Крім того, будуть наростати суперечності між парламентською більшістю і урядом», – прогнозує В. Фесенко. На його думку, ці процеси в результаті можуть призвести до трансформації коаліції – з її складу вийдуть або деякі фракції, або частина депутатів. Також дуже ймовірна така ситуація, що де-юре коаліція буде, а де-факто з багатьох питань не вистачатиме голосів. «Крім того, напевно відбудуться зміни в складі Кабінету Міністрів, а однією з головних інтриг 2015 р. буде те, чи залишиться А. Яценюк Прем'єр-міністром, – зазначив експерт. – У міру здійснення реформ будуть наростати суперечності всередині коаліції, а також між урядом (Прем'єром) і коаліцією. Ці протиріччя будуть вирішуватися або шляхом реорганізації парламентської коаліції, наприклад через скорочення її складу до трьох-чотирьох фракцій, або через зміни в складі Кабміну. Прем'єр і сам може подати у відставку: в силу політичних і психологічних особливостей А. Яценюка, це цілком

можливо. І що тоді? Або коаліція формує новий уряд, або має бути сформована нова коаліція, а потім і новий уряд».

Політолог прогнозує, що найімовірніша лінія конфлікту всередині коаліції може пролягти між прибічниками жорстких ліберальних реформ і представниками популістської лінії, які говоритимуть, що не можна чіпати соцгарантії, треба думати про людей. Між цими позиціями доведеться шукати баланс. Це буде дуже серйозною проблемою, вважає В. Фесенко. Він не виключає, що саме це протистояння може стати причиною виходів з коаліції – у тому числі гучних і демонстративних – з боку окремих депутатів і цілих політсил. Так само конфлікти навколо окремих реформ можуть закінчитися принесенням у жертву міністрів, відповідальних за них.

З В. Фесенком погоджується й директор політико-правових програм Центру ім. О. Разумкова Ю. Якименко. Але при цьому він додає, що вже в перші місяці 2015 р. варто очікувати відставок голів НБУ та ГПУ, адже незадоволення їхньою роботою видно вже неозброєним оком.

Ще одним наслідком нестабільності коаліції можуть стати позачергові вибори народних депутатів, вважає політолог А. Октисюк. «Думаю, вибори в Раду знову пройдуть раніше встановленого терміну, оскільки ми бачимо, з яким скрипом відбуваються реформи, двигуном яких повинен бути парламент», – зазначив він. На думку експерта, існуюча коаліція – дуже нестабільна, що особливо проявляється при розгляді ключових питань, і не виключено, що в найближчому майбутньому з неї вийдуть «Батьківщина» і Радикальна партія О. Ляшка. «Зростання соціального напруження може зажадати від влади ще одного перезавантаження, причому вже в 2015 р. можуть пройти як парламентські, так і президентські вибори», – припустив А. Октисюк.

Отже, і народні депутати з коаліції, і експерти визнали роботу парламенту в перший місяць роботи ефективною, відзначаючи оперативність прийняття більшості рішень. Думки розійшлися в оцінці суперечностей, що регулярно виникають у лавах парламентської більшості. У той час як члени коаліції запевняють, що її стабільності ніщо не загрожує, експерти налаштовані більш песимістично, пророкуючи, що конфлікти між фракціями більшості, а також між ВР і Кабінетом Міністрів, підкріплені зростанням соціального напруження, можуть призвести до позачергових парламентських виборів уже в 2015 р.

З поновленням пленарних засідань Верховної Ради 13 січня першим питанням порядку денного було поставлено позбавлення депутатів і суддів недоторканності. Утім голосування так і не відбулося через неузгодженість позицій з цього питання між фракціями коаліції. Так, «Батьківщина» виступила за позбавлення недоторканності всіх, у тому числі й Президента. Інші фракції вважали за доцільне зробити «доторканними» лише депутатів і суддів. За словами голови фракції БПП Ю. Луценка, близько третини ВР не хоче позбавлятися своїх привілеїв. Утім, щоб скасувати недоторканність, треба змінювати Конституцію, а поправки в Основний закон ВР повинна

вносити на двох різних сесіях. Тож у першому читанні народні депутати повинні скасувати недоторканність на першій сесії.

Найбільш помітними з прийнятих у новому році рішень стали Закон України «Про затвердження Указу Президента України “Про часткову мобілізацію”» та Постанова «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності військовослужбовців, надання командирам додаткових прав та покладання обов’язків у особливий період».

16 січня 2015 р. Верховна Рада України проголосувала за включення до порядку денного президентського законопроекту про зміни до Конституції щодо зняття депутатської та обмеження суддівської недоторканності. Напередодні під час зустрічі з керівниками фракцій Верховної Ради П. Порошенко наголосив, що ця ініціатива підтримується суспільством. «Це те, що більшість нас з вами обіцяли під час виборів. Як Президент і як гарант Конституції, гарантую збереження демократії в державі – у нас не будуть переслідувати за політичними ознаками, незалежно від того, чи політичний діяч перебуває у владі, чи в опозиції», – підкреслив Президент.

Крім того, глава держави запропонував разом зі скасуванням депутатської безкарності обмежити недоторканність суддів. Він зазначив, що інститут судової недоторканності має бути приведений до європейських стандартів. П. Порошенко нагадав, що європейські інституції неодноразово наголошували на необхідності функціонального імунітету, який гарантує непритягнення до відповідальності лише за дії, вчинені в процесі виконання суддівських функцій, крім випадків ухвалення завідомо неправосудного рішення чи грубого порушення присяги судді.

Президент констатував, що судді часто зловживають наданим їм імунітетом. «Право давати згоду на затримання судді слід передати від політичного органу, яким є Верховна Рада, до юридичного – Вищої ради юстиції», – сказав він.

Однак до розгляду президентського законопроекту про скасування недоторканності парламентарі так і не приступили. Проте він все ще може бути розглянутим, оскільки був включений до порядку денного першої сесії парламенту VIII скликання, яка триватиме до 3 лютого. І хоча до цієї дати пленарних засідань не передбачено, сесія Верховної Ради ще не оголошена закритою, а отже, може відбутися в будь-який момент, коли її вирішить назначити Голова Верховної Ради або 150 депутатів.

Одне з таких позачергових засідань уже відбулося 27 січня у зв’язку з погіршенням ситуації в зоні АТО. Народні депутати затвердили Звернення Верховної Ради України до Організації Об’єднаних Націй, Європейського парламенту, Парламентської асамблеї Ради Європи, Парламентської асамблеї НАТО, Парламентської асамблеї ОБСЄ, Парламентської асамблеї ГУАМ, парламентів держав світу про визнання Російської Федерації державою-агресором.

Крім того, Верховна Рада ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про очищення влади” щодо додаткових заходів із

забезпечення обороноздатності держави». Законодавчим актом встановлено не застосовувати заборону, передбачену ч. 3 або ч. 4 ст. 1 Закону України «Про очищення влади», до осіб вищого офіцерського складу, які обіймають (обіймали) посади в органах внутрішніх справ, Службі безпеки України, Міністерстві оборони України, Збройних силах України та інших утворених відповідно до законів військових формуваннях, якщо це обумовлено необхідністю забезпечення обороноздатності держави та за умови задоволення відповідного клопотання в порядку, визначеному цим Законом.

Також парламентарі включили до порядку денного пленарного засідання й розглянули проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визнання організацій терористичними. Законопроект запроваджує процедуру визнання організації терористичною за рішенням Вищого адміністративного суду України, за спрощеною процедурою – за наявності доказів провадження організацією терористичної діяльності.

Крім того, законопроект встановлює можливість визнання організації терористичною за рішенням Ради національної безпеки і оборони України в тому випадку, якщо терористична діяльність організації призвела до виникнення кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України.

До порядку денного першої сесії було включено проект закону про внесення змін до Закону України «Про Національну гвардію України» (щодо удосконалення організації та порядку діяльності Національної гвардії України).

Щойно включені до порядку денного законопроекти мають шанс на розгляд до 3 лютого, водночас більшість законопроектів, внесених до порядку денного першої сесії парламенту VIII скликання ще на її початку, швидше за усе, будуть перенесені на наступні сесії. Зокрема, до розгляду планувалися законопроекти про перенесення продажу сільськогосподарських земель до 2026 р. або через референдум, зниження пенсійного віку, перерахунок валютних кредитів тощо.

На друге читання були винесені законопроект про засади внутрішньої регіональної політики та законопроект А. Яценюка про особливий період у паливно-енергетичному комплексі. Останній передбачає в «особливий період» делегування необмежених прав з управління енергетичним ринком Міненерго та був буквально «протягнутий» через перше читання за старого парламенту.

На користь вкладників банків був запланований до розгляду законопроект про відповідальність банків за порушення умов договору банківського вкладу.

Серед внесених до порядку денного першої сесії парламенту законопроектів були й ініціативи від опозиції. Серед них – скасування авансових платежів з податку на прибуток, удосконалення адміністрування податків, повернення страховиків до стандартного оподаткування, можливість створення для лайфових страхових компаній аналога банківського Фонду гарантування вкладів. Також Опозиційний блок розраховував ухвалити закон про парламентську опозицію.

Ряд народних депутатів, які раніше входили до Партії регіонів, а тепер не увійшли до Опозиційного блоку, пропонували повне скасування перевірок для бізнесу до 31 грудня 2019 р. Утім схожий законопроект є й у парламентської коаліції.

Провладні фракції пропонують скасувати електронне адміністрування ПДВ. Також ними пропонується скасувати дію 87 законів у частині ліцензування й регулювання господарської діяльності.

Серед іншого очікують розгляду законопроекти про вогнепальну зброю для громадян, електронну комерцію, про онлайн-контроль у мережі державних закупівель і використання бюджетних коштів розпорядниками.

Одним з найголовніших питань політичного порядку денного українського парламенту у 2015 р. залишатиметься внесення змін до Конституції, які передбачатимуть децентралізацію влади в Україні. Експерти радять розглядати його в комплексі з ще однією важливою подією, запланованою на наступний рік, – місцевими виборами. Адже якщо зміни до Основного закону вдасться внести, то скористатися розширеними повноваженнями зможуть новообрані місцеві ради, тож важливість місцевої кампанії істотно зросте.

Спікер В. Гройсман заявляє, що Верховна Рада повинна ухвалити зміни до Конституції стосовно децентралізації восени поточного року. Він нагадав про ініціативу Президента П. Порошенка щодо створення конституційної комісії, яка «напрацює базовий текст змін до Конституції в частині децентралізації та прав територіальних громад, разом з експертним середовищем». Потім, за його словами, буде створено тимчасову спеціальну комісію ВР з цього питання, яка доопрацює текст і винесе його до сесійної зали. «Найголовніше – це те, що ми маємо до жовтня 2015 р. повністю провести зміни, які стосуються децентралізації і місцевого самоврядування, тому що нові місцеві вибори мають відбутися вже на новій основі», – зазначив В. Гройсман.

Голова Верховної Ради також заявив, що в нинішній складній ситуації децентралізація не ослабляє державу, а, навпаки, робить її сильною. «Коли ми говоримо про децентралізацію влади, ми не маємо на увазі, що потрібно децентралізувати армію, Національну гвардію або силовий блок, який впливає на безпеку країни. Ми говоримо про те, що необхідно створити належну систему управління, за якою чиновники в Києві, замість тиснути на все і вся, займатимуться своєю справою, – пояснив він. – Не заважати людям жити – найголовніше. І це ключ до успіху розвитку України».

Крім того, В. Гройсман висловив думку про доцільність скорочення чисельності народних депутатів. «Я думаю, що скорочення депутатів – це розумно», – сказав він.

Голова Верховної Ради зауважив також, що «дуже хорошим і якісним планом розвитку країни, подолання всіх тих проблем, про які ми говоримо і знаємо», можуть стати «Стратегія-2020», «План відновлення країни на 2015–2017 роки» та Програма діяльності уряду. «Це три взаємодоповнюючі документи», – наголосив він.

За словами глави парламенту, «План відновлення країни на 2015–2017 роки» розроблявся під його керівництвом під час роботи в уряді. До його обговорення було залучено до 300 експертів. «Майже два місяці ми працювали разом: з української сторони – спільна команда Кабміну й Адміністрації Президента, яку я очолював, і команда наших європейських партнерів – група підтримки Європейського Союзу України, яку очолює П. Балаш», – зазначив В. Гройсман.

Він повідомив також, що невдовзі уряд може оголосити про готовність проведення донорської конференції з цим планом. «Я передав цей документ у комітет реформ. Він буде розглянутий, після чого може бути затверджений Кабміном», – зауважив В. Гройсман, додавши: «Нам потрібно буде його реалізовувати, в тому числі з точки зору законотворчої роботи. Будь-яка реформа залишиться ідеєю, якщо вона не буде проголосована в залі парламенту. Тому парламент відіграє тут ключову роль, і моє завдання як Голови Верховної Ради полягає в тому, щоб модерувати ці реформи, підтримувати найкращі ініціативи як Президента, уряду, так і неурядових організацій. Зусилля цих трьох секторів потрібно об'єднати, взяти найкраще і запровадити в життя. Думаю, це дуже складне завдання, але воно абсолютно реальне. Найголовніше – в нього вірити».

Одним із пріоритетів наступних сесій Верховної Ради стане судова реформа й законопроекти, пов'язані з бюджетом. За словами першого віце-спікера О. Сироїд, судова реформа є першочерговою, але й потребує соціальної довіри. «Треба прийняти не просто закон, а потрібен закон, який би відповідав суспільству, котре пережило Майдан. Щоб суспільство розуміло, що суть цього закону відображає їхні очікування, що це буде той суд, який захистить людську гідність», – сказала О. Сироїд. У зв'язку з цим вона закликала підійти до прийняття цього закону ґрунтовно, послідовно й без поспіху, уважно вивчивши всі пропозиції. При цьому вона вважає, що необхідно приймати законопроекти не окремо, а в контексті комплексної реформи цілих секторів, що було обумовлено коаліційною угодою.

13 січня депутати Верховної Ради підтримали за основу президентський законопроект «Про право на справедливий суд». При цьому парламентарі також вирішили підтримати й альтернативний законопроект, внесений О. Сироїд, щоб надалі робоча група комітету виробила єдиний узгоджений текст.

За словами О. Сироїд, напрацювання відповідного законопроекту може бути закінчено щонайменше через місяць з початку діяльності робочої групи. Крім того, на думку О. Сироїд, для ефективної судової реформи також повинні бути внесені зміни до Конституції. «Суддівський корпус повинен бути повністю оновлений, але через внесення змін до Конституції для того, щоб вони не могли відновитися на посадах», – зазначила віце-спікер.

Законопроекти щодо реформування інших сфер життя українського суспільства, зокрема економічної, соціальної, медичної, освітньої тощо, поки не представлені в парламент. Очевидно, вони будуть розроблені та внесені згодом. Отже, у Верховної Ради VIII скликання є всі передумови стати

справжнім центром прийняття рішень і дискусійним майданчиком для змін у країні. Проведення вкрай необхідних для держави реформ робить найбільш імовірним її ефективне функціонування протягом усього терміну каденції.

О. Ворошилов, старш. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. іст. наук

Антикорупційне бюро України: створення і виклики

На Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), створення якого передбачене Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України», прийнятим ВР 14 жовтня 2014 р., покладається протидія кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, і становлять загрозу національній безпеці.

Подібні структури існують у США, Польщі, Франції, Сінгапурі, Ізраїлі, Індії.

Від уже існуючих силових структур – СБУ, МВС і прокуратури – НАБУ відрізнятиметься насамперед тим, що тут розслідуватимуть корупцію тільки в найвищих ешелонах влади. Також серед повноважень нового органу – пошук і повернення вкрадених активів, у тому числі з-за кордону.

Необхідність створення Антикорупційного бюро викликана тим, що, як підкреслив Президент України П. Порошенко, дотепер коефіцієнт корисної дії структур, які займалися боротьбою з корупцією, був дуже низьким. Також глава держави зазначив, що найгіршим є те, що й самі ці структури ушкоджені корупцією.

Нині стосовно Антикорупційного бюро України основну увагу ЗМІ привертає процес обрання на посаду його директора. І це цілком зрозуміло, адже, за словами члена конкурсної комісії Національного антикорупційного бюро Ю. Бутусова, у директора НАБУ буде більше повноважень, ніж у директора ФБР. «У директора ФБР не так багато повноважень, скільки передбачено у глави Національного антикорупційного бюро України. Наприклад, там є норми – обшук без санкції суду, можна прийти до будь-якого чиновника, провести у нього обшук будинку, повну виїмку документації і не потрібно пред'являти суду, як це було раніше, підстави, чому це потрібно, що забезпечує 100-відсотковий витік інформації. Можна знайти доказ і постфактум оформити, чому ти туди зайшов – це інший рівень оперативної роботи», – заявив Ю. Бутусов.

Оголошення про проведення конкурсу на посаду директора Національного антикорупційного бюро було оприлюднено 12 січня 2015 р. на сайті Президента України. Після цього потенційні учасники конкурсу мають 30 днів для подання документів.

За словами голови парламентського Комітету з протидії та запобігання корупції, народного депутата від партії «Самопоміч» Є. Соболева, «за цей місяць парламент повинен зробити хороше законодавство: хороші зарплати і

заборона брати на роботу тих, хто вже боровся з корупцією».

Потім комісія розпочне відбір трьох фінальних кандидатів, з яких Президент має обрати переможця.

До складу конкурсної комісії з обрання директора НАБУ увійшли дев'ять осіб, які пропорційно (по три особи) були обрані та делеговані від Президента України, Кабінету Міністрів і Верховної Ради: Р. Чубаров, Є. Захаров, Я. Грицак, Й. Зісельс, О. Яновська, Ю. Бутусов, Є. Нищук, В. Мусіяка та Д. Кеслер.

Базові вимоги до кандидатів: стаж не менше 10 років роботи юристом, п'ятирічний досвід на керівній посаді та декларація про доходи. До конкурсу не допускаються раніше судимі, а також ті, хто останні два роки був членом політичних партій.

У цьому контексті слід відзначити, що досить гостру дискусію викликало положення про те, що директором НАБУ може бути лише громадянин України (це, до речі, зафіксовано в прийнятому Верховною Радою Законі України «Про Національне антикорупційне бюро України»).

Урешті-решт комісія з обрання голови Антикорупційного бюро дала можливість іноземцям брати участь у конкурсі на посаду голови Національного антикорупційного бюро, хоча кілька членів комісії вважали незаконним дозвіл іноземцям брати участь у конкурсі. Зокрема, проти цього положення в тексті оголошення про конкурс голосували члени комісії В. Мусіяка та Д. Кеслер (обидва з парламентської квоти). Вони переконували, що, згідно з прийнятим Законом, брати участь у конкурсі можуть тільки громадяни України.

Інші члени конкурсної комісії вважають, що претендувати на цю посаду можуть й іноземці, які проте на час призначення мусять отримати громадянство України.

В остаточному варіанті запропонованого комісією оголошення про початок конкурсу на обрання голови НАБУ, який озвучив її голова Р. Чубаров, зазначається, що «згідно зі ст. 6 Закону України “Про Національне антикорупційне бюро України”, директором НАБУ може бути особа, яка має громадянство України. Іноземці та особи без громадянства, які подали документи для участі в конкурсі, мають отримати громадянство України до закінчення строку подачі документів на конкурс».

Таким чином, участь у конкурсі зможуть брати всі, незалежно від громадянства, але, для того щоб бути призначеним на посаду, кандидат мусить прийняти громадянство України і вийти з наявного. З цього приводу оглядачі ряду ЗМІ відзначають, що в такий короткий термін громадянство не зможе отримати кандидат, неугодний Президенту. І навряд чи іноземні фахівці стануть змінювати громадянство, не маючи гарантій від керівництва країни.

Раніше ЗМІ повідомляли, що основним претендентом на посаду директора Національного антикорупційного бюро був колишній федеральний прокурор і помічник прокурора США Б. Вітвіцький. Проте кілька членів конкурсної комісії підтвердили, що Адміністрація Президента припинила з

ним переговори. Співробітник АП розповів, що формальною підставою став вік американця (йому більше 65 років, що суперечить закону про бюро). Утім не виключається, що Б. Вітвіцький сам відмовився від подальших переговорів, не отримавши гарантій незалежності.

Інший іноземець, гендиректор Європейського управління по боротьбі з шахрайством Д. Кеслер ще до Нового року відмовився від пропозиції очолити НАБ і став членом конкурсної комісії.

Немає визначеності ще з одним потенційним кандидатом – екс-президентом Грузії М. Саакашвілі. «Конкретну пропозицію йому ніхто не робив, однак, за моїми відчуттями, він погодиться взяти участь у боротьбі за пост глави НАБ», – говорить член конкурсної комісії Ю. Бутусов, який раніше запропонував громадськості кандидатуру М. Саакашвілі.

Слід зазначити, що екс-президент Грузії підходить за рядом параметрів: він юрист, має досвід керівника, в Україні проти нього порушених кримінальних справ немає. Але є певні нюанси: М. Саакашвілі залишається лідером грузинської партії «Єдина національна єдність», що суперечить українському законодавству. До того ж не за горами президентські вибори в Грузії, а прийняття українського громадянства може поставити хрест на його бажанні балотуватися на батьківщині. Сам екс-президент ще кілька місяців тому публічно заперечував можливість обіймати посади в органах української влади, визнаючи, що подібні пропозиції надходили.

Члени конкурсної комісії інформують, що отримали ряд пропозицій від бажаючих взяти участь у конкурсі на пост директора НАБ. Зокрема, станом на 27 січня вже подано 36 заявок. Проте прізвища ніхто називати не поспішає.

Також повідомляється про підписання колективного договору претендентів на посаду директора Національного антикорупційного бюро України активістами «майданівських» структур. «Загалом від “майданівських” структур нами запропоновано 27 кандидатів на посаду директора Антикорупційного бюро», – поінформував організатор «Врадіївської ходи» В. Любарець. За його словами, насправді бюро можна буде вважати антикорупційним тільки тоді, коли його створять люди з Майдану. «У протилежному випадку це вже буде корупційне бюро», – підкреслив активіст.

На думку голови Антикорупційного комітету Майдану О. Ісаєва, серед перших кроків директора НАБУ на посаді має бути ініціювання перевірок правоохоронних органів, насамперед Генеральної прокуратури та Міністерства внутрішніх справ. Водночас директор НАБУ повинен звітувати за свою діяльність перед громадськістю кожні три місяці. «Щодо перших кроків на посаді, то треба йти в Генпрокуратуру і вимагати пояснення, чому досі немає результату по справах, які стосуються корупції. Також треба йти і в МВС. Тобто першочерговий діалог має бути із правоохоронними органами. Треба провести їх аудит. Щодо термінів, то юридичний аудит, я думаю, може зайняти не більше двох місяців, а економічний аудит, який обов’язково треба провести у МОЗ, в Укрзалізниці, НАК “Нафтогаз Україна” – займе до трьох

місяців», – зазначив О. Ісаєв. Він вважає, що головною зброєю в боротьбі з корупцією має бути внесення змін до багатьох законів, які «дають дозвіл на корупцію».

Водночас експерт переконаний, що директор НАБУ повинен звітувати перед громадськістю за свою діяльність кожні три місяці. «Адже якщо не буде системи звіту, то у людини фактично буде безмежна влада», – зазначив О. Ісаєв.

Зі свого боку нардеп від фракції «Блок П. Порошенка», заступник голови Комітету ВР з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності В. Купрій висловлює стурбованість тим, що окремі рішення, ініційовані членами конкурсної комісії з обрання глави Антикорупційного бюро, суперечать чинному законодавству. «Я дуже поважаю членів конкурсної комісії і слідкував раніше за їхньою діяльністю у правовій сфері, але мене турбує їхня своєрідна “імпровізація”: коли вони виходять за межі діючого законодавства. Можливо, з кращими намірами, але тим не менше. Я прочитав, що директора Антикорупційного бюро планується обирати терміном на п'ять років, хоча в законодавстві чітко передбачено термін сім років», – зазначив В. Купрій. Депутат додав, що не розуміє мотивів, з яких члени конкурсної комісії виступили з такою ініціативою.

Також нардеп припускає, що рішення про призначення директора-іноземця є швидше політичним, а не законним. В. Купрій сумнівається, що на етапі висування кандидатур іноземці ризикнуть відмовитися від свого громадянства власної держави. Якщо ж таке відбудеться, це означатиме, що результати конкурсу вже відомі заздалегідь і сама процедура обрання директора перетворюється в фарс.

Водночас В. Купрій сподівається, що керівництво країни не буде в авральному режимі підлаштовувати під себе антикорупційне законодавство, депутати діятимуть зважено та не займатимуться «політичним кнопкодавством», а їх, у свою чергу, не будуть «ламати через коліно» для прийняття необхідних рішень.

Загалом же питання, які вже нині істотно гальмують конкурс, в основному стосуються того, що Верховна Рада до сих пір розглядає зміни до чинного законодавства, яке регламентує роботу бюро. Чотири альтернативні законопроекти, які на сьогодні зареєстровані в парламенті, істотно змінюють «правила гри». Два з них (№ 1660 і 1406) – полярно різняться в питаннях незалежності НАБУ та тих, проти кого бюро може вести слідство.

У зв'язку з цим Голова Верховної Ради В. Гройсман доручив народним депутатам доопрацювати законопроект щодо Антикорупційного бюро до 3 лютого 2015 р. «Я даю доручення, щоб за участю громадськості, широким колом експертів, народними депутатами завершити напрацювання закону щодо Антикорупційного бюро. Після цього внести його на перше засідання Ради після 3 лютого і розглянути його як узгоджений законопроект по Антикорупційному бюро», – зазначив В. Гройсман.

Також, на його думку, необхідно залучити до цього процесу представників від Президента, парламенту та уряду, які ввійшли до комісії з

обрання голови Антикорупційного бюро.

До речі, на «проблемні місця» в законі про Антикорупційне бюро вказав уряду і МВФ. Зокрема, голова представництва Міжнародного валютного фонду в Україні Ж. Ваше заявив, що МВФ надав Україні свої пропозиції до закону про Національне антикорупційне бюро, які спрямовані на його посилення. «Ми виступали за створення Антикорупційного бюро. Ми вважаємо, що воно повинно мати значні повноваження і бути незалежним. Воно повинно бути підзвітним», – зазначив він і додав, що зміни, внесені в законопроект в останній момент, значно послабили бюро.

«Є можливості для поліпшення цього Закону. Ми звернули увагу уряду на ті проблемні місця, які могли б бути поліпшені, – сказав Ж. Ваше. – По-перше, важливо, щоб бюро було предметом ретельного зовнішнього контролю. По-друге, бюро повинно мати прямий доступ до будь-якої інформації, яка потрібна йому для проведення розслідування. В отриманні цієї інформації воно має бути незалежним від інших органів і судових рішень. По-третє, повинна бути влаштована перевірка попередньої діяльності осіб, які претендують на роботу в бюро. По-четверте, члени та працівники бюро повинні оприлюднити свої доходи. По-п'яте, чиновники повинні публічно оприлюднити всі подарунки». Він додав, що максимальна незалежність повинна бути надана спеціальним прокурорам.

Є зауваження до процесу створення НАБУ й у вітчизняних фахівців.

Зокрема, відзначається, що незалежність директора бюро, за нинішніми правилами, залишається під сумнівом. Оскільки звільнити очільника НАБ можна буде, якщо за це рішення проголосує проста депутатська більшість (226 голосів). Таким чином, депутати від більшості матимуть сильний важіль впливу на очільника НАБ, що теоретично має вберегти їх від кримінального переслідування.

З цього приводу голова ГО «Центр протидії корупції» В. Шабунін зауважує, що наразі, зібравши всього 150 голосів, нардепи можуть підняти питання про зняття з посади очільника бюро, що аж ніяк не сприяє його незаангажованості. Те, що директора НАБ можна відправити у відставку рішенням Верховної Ради, означає його залежність від політсил, наголошують у «Центрі протидії корупції».

У цьому контексті В. Шабунін зазначає, що «Національне антикорупційне бюро зараз знаходиться на етапі формування, але навколо нього вже почалася запекла боротьба. Приміром, Адміністрація Президента усіма силами лобіює збереження подачі на розгляд Президента кількох кандидатур на пост глави НАБ. Це абсурд: навіщо тоді створюється комісія, яка розглядає кандидатів, якщо остаточне рішення все одно залишиться за Президентом? Таким чином він відразу отримає можливість впливати на НАБ. Цей орган повинен бути повністю незалежний і від Президента, і від парламенту, і від уряду. Інакше він перетвориться на каральний інструмент, за допомогою якого Президент та інші групи впливу будуть розправлятися з політичними та бізнес-конкурентами. Радує, що наші західні партнери теж це розуміють і прямо говорять Президенту, що НАБ не повинне від нього

залежати. Навіть середній політично незалежний директор бюро, навіть з неідеальним законом зможе зробити більше, ніж дуже хороший керівник, підзвітний Президенту, Прем'єру чи парламенту».

Є й інші перепони, які вже сьогодні гальмують майбутню роботу бюро, зазначає громадський діяч. Ідеться, зокрема, про ряд законопроектів, що зареєстрована в парламенті, згідно з якими правила гри можуть істотно змінитися, особливо зважаючи на полярні погляди законотворців. Наприклад, це стосується можливості правоохоронців, які вже боролися з корупцією, спробувати свої сили в бюро. «Найбільша загроза Антикорупційного бюро – це те, що нова інституція буде наповнена старими людьми. Якщо це буде так, то ми будемо першими опонентами цього органу. Ми, які боролися за його створення», – б'є на сполох В. Шабунін.

Директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики Р. Бортник також вважає, що «прозорість процесу вибору глави Антикорупційного бюро України незадовільна. Перш за все мені не подобається втручання багатьох зацікавлених сторін, у тому числі і президентської вертикалі. Важко оцінити позитивно і сам склад комісії. Якщо ми будуюмо абсолютно новий орган для нових цілей, для руйнування старої системи, то народні депутати і журналісти не повинні входити в комісію», – вважає Р. Бортник. Політолог зазначив, що їх присутність небажана, оскільки деякі з них мають «не зовсім чисту кредитну історію».

Він зазначає, що, «на жаль, вже зараз видно, що навколо бюро розгортається серйозна підкилимна боротьба між представниками Президента, уряду і парламенту за можливість впливу на цей орган. Вже виникло питання з бюджетним фінансуванням, адже його не передбачили в бюджеті на 2015 р.», – нагадав експерт.

Також Р. Бортник незадоволений тим, що процес створення бюро затягується. «Раніше травня ми навряд чи побачимо якусь його діяльність, а результати роботи будуть ще пізніше. Природно, це не влаштовує ні громадськість, ні самих українців. У нас немає стільки часу на такі реформи», – переконаний він.

Деякі експерти сумніваються і в ефективності нового антикорупційного відомства загалом. «Щоб подолати корупцію, необхідно дотримуватися вже існуючих законів, а не штампувати нові й створювати нові відомства. В Україні було чимало хороших законів, при суворому дотриманні яких можна було б викоринити корупцію, – вважає, зокрема, політолог О. Якубін. – Спостерігаючи за процесом створення антикорупційного відомства, складається враження, що цей орган стане зняряддям політичної розправи».

За підрахунками експертів, директор Антикорупційного бюро зможе обійняти свою посаду за кілька місяців, однак ще деякий час піде на створення самої організації та пошук співробітників.

На думку В. Шабуніна, розслідуваннями бюро зможе зайнятися ближче до осені – тоді справи можуть потрапити до суду взимку. «І це треба чітко розуміти. Не повинно бути надочікувань від бюро, що цього року всі сядуть. Це серйозна інституція, роботу якої треба запустити», – наголошує він.

Одним з викликів, які стоять перед Антикорупційним бюро, є завоювання довіри населення до його діяльності.

Як зазначив у цьому зв'язку Президент України П. Порошенко, в Україні вже існували органи, уповноважені боротися з корупцією, однак їхня робота була неефективною. Найгірше те, що вони й самі ушкоджені корупцією. Ключова позиція – народ цим структурам не дуже довіряє. Без довіри народу ніяких успіхів в боротьбі з корупцією здобути неможливо, наголосив Президент. Саме тому Національне антикорупційне бюро має із самого початку викликати дуже високий рівень довіри суспільства.

«Знаю, що появу нових структур дехто сприймає дуже скептично. Але ми маємо донести до всіх, що Національне антикорупційне бюро це якісно новий орган і працювати також буде по-новому: ефективно, прозоро і так, щоб забезпечити виконання поставлених перед ним завдань», – підкреслив П. Порошенко. Для того щоб ми, як влада, мали беззастережне право боротися з так званою побутовою корупцією, ми маємо пред'явити суспільству результати боротьби з корупцією серед найвищого чиновництва, додав він, наголосивши, що від такої боротьби має бути реальний економічний ефект, який «дозволить підняти зарплату лікареві та вчителю, позбавити їх критичної залежності від подяк пацієнтів або батьків».

Головна ж проблема, яка може виникнути перед новоствореним бюро, – це бути в змозі працювати самостійно при розслідуванні діяльності вищих посадових осіб. На цьому, зокрема, наголошують і в Раді Європи, зазначила одна з речниць РЄ, відповідаючи на запит DW. У Раді Європи також наголосили на важливості координації діяльності новоствореного бюро та вже існуючих правоохоронних органів з подібними повноваженнями, які залучені до боротьби з корупцією в Україні. Речниця звернула увагу й на «традицію імунітету для певних високопосадовців в Україні, яка обмежує можливості для збору доказів, розслідування і кримінального переслідування таких посадових осіб». Як зауважили в Раді Європи, досвід інших країн з подібними агенціями показує, що розслідування проти посадовців часто стають дуже політизованими, а тому принципово важливою є незалежність органу.

Загалом же Національне антикорупційне бюро – це найбільший антикорупційний проект України. Важливо розуміти, що саме він задаватиме імпульс іншим реформам. Правильно налагоджений механізм розслідування справ і притягання вищих посадовців до кримінальної відповідальності створить необхідну дисципліну в чиновників середньої та нижчої ланки.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Гройсман у середу, 28 січня, прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла ФРН в Україні К. Вайля.

Сторони обговорили ситуацію на Донбасі. В. Гройсман подякував

Німеччині за надання значної гуманітарної допомоги, а також за забезпечення лікування та реабілітації українських поранених військовослужбовців.

«Ми вдячні ФРН за ініціативи щодо спорудження тимчасових поселень для переміщених осіб з Донбасу», – сказав керівник парламенту.

Напередодні надзвичайного засідання Ради ЄС у закордонних справах Голова Верховної Ради закликав Німеччину сприяти консолідованій позиції держав-членів ЄС щодо посилення санкційного тиску на РФ. У цьому контексті В. Гройсман нагадав про звернення Верховної Ради до міжнародних партнерів від 27 січня ц. р. щодо визнання Російської Федерації державою-агресором.

Голова Верховної Ради також наголосив на важливості активізації міжпарламентської складової двосторонніх взаємин на усіх рівнях.

У свою чергу К. Вайль повідомив про намір президента німецького бундестагу Н. Ламмерта відвідати Україну з візитом в середині лютого (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 28.01*).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман у середу провів зустріч із грузинськими експертами, які допомагають впровадженню в Україні нагальних реформ.

Учасники зустрічі обговорили, зокрема, реформи у сфері запобігання й боротьби з корупцією та дерегуляції. Представники грузинської делегації та Голова Верховної Ради були одностайні в думці, що боротьба з корупцією є ключовим питанням в здійсненні перетворень в Українській державі.

В. Гройсман підкреслив, що готовий усебічно сприяти якнайшвидшому початку роботи в Україні Національного антикорупційного бюро (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 28.01*).

***

Голова Верховної Ради В. Гройсман підписав розпорядження, згідно з яким депутати мають оприлюднити декларації про доходи, а також щомісячно оприлюднювати списки своїх помічників, передає УНН.

«Я підписав розпорядження, згідно з яким депутати мають оприлюднити декларації про доходи, а також щомісячно оприлюднювати списки своїх помічників. Вся ця інформація має бути опублікована на сайті Верховної Ради та на інтернет-сторінках депутатів. Це одне з тих питань відкритості роботи парламенту, яке давно вже піднімається» – написав В. Гройсман на своїй сторінці у Facebook.

Він також додав, що «ми робимо прозорою роботу парламентських комітетів».

«Віднині протокол та стенограма засідання кожного комітету Верховної Ради мають бути оприлюднені на сайті парламенту. Встановлений термін – до п'яти робочих днів з дня проведення засідання. Прийняті комітетом акти –

упродовж трьох робочих днів з дня підписання. А розклад засідань комітету має бути оприлюднений на два тижні наперед. Вважаю, що парламент має починати реформи з себе» – написав В. Гройсман (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 28.01).

***

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визнання організацій терористичними.

Законопроектом пропонується визначити підстави та порядок визнання певних організацій терористичними.

Відповідні зміни передбачається внести до Кодексу адміністративного судочинства України, законів України «Про Службу безпеки України», «Про Раду національної безпеки і оборони України» та «Про боротьбу з тероризмом».

Законопроект прийнято з урахуванням висловлених пропозицій.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 1840 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 27.01).

***

Перший заступник Голови Верховної Ради України А. Парубій у вівторок, 27 січня, провів зустріч з депутатами Сейму Литовської Республіки та представниками Міжнародного республіканського інституту.

А. Парубій поінформував, що 27 січня Верховна Рада ухвалила рішення щодо визнання Російської Федерації країною-агресором, розглянула законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визнання організацій терористичними, звернулася із закликом до країн-партнерів щодо посилення санкцій щодо Росії та надання допомоги Україні у військовій сфері.

Перший заступник Голови Верховної Ради України підкреслив, що «в Україні відбувається не громадянська війна, як це хоче показати російська пропаганда, а відкрита агресія з боку Росії, і світ має знати про це правду». У цьому контексті він наголосив на важливій ролі депутатського корпусу в інформуванні міжнародної спільноти про реальні події, які відбуваються в Україні, зокрема на сході держави. «Нам сьогодні доводиться одночасно проводити реформи всередині країни і вести нав'язану нашій країні війну, – підкреслив А. Парубій. – Разом з тим парламент налаштований дуже реформаторськи щодо розгляду ряду законопроектів, спрямованих на відновлення і розвиток країни». За його словами, Верховна Рада зробила вже багато важливих кроків у напрямі здійснення конституційної та судової реформи і створення Антикорупційного бюро.

Під час зустрічі йшлося про важливість обміну досвідом розбудови парламентаризму. Зокрема, члени делегації поінформували про те, що на базі

Сейму Литовської Республіки розпочав роботу тренінговий центр під патронатом Міжнародного республіканського інституту, у якому вже набували досвіду розбудови парламентаризму депутати Грузії та Молдови. Вони запропонували долучитися до участі в цій програмі й українським колегам.

У цьому контексті А. Парубій наголосив, що це питання є вкрай важливим з огляду на те, що Верховній Раді «потрібен новий європейський досвід, оскільки в оновленому парламенті багато вперше обраних депутатів».

Під час зустрічі також ішлося про важливість активізації роботи тристоронньої українсько-польсько-литовської Міжпарламентської асамблеї, а також євроінтеграційного та євроатлантичного співробітництва (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 27.01*).

***

Голова Комітету у закордонних справах Г. Гопко провела зустріч з депутатами Сейму Литовської Республіки.

Зустріч відбулася на прохання литовської сторони. З литовської сторони в зустрічі взяли участь депутати Сейму Литовської Республіки А. Ажубаліс і А. Кубілюс. Також у зустрічі взяли участь С. Нікс – регіональний директор з питань Євразії Міжнародного республіканського інституту та М. Дракман – керівник програм Міжнародного республіканського інституту в Україні.

Сторони визначили пріоритетні напрями українсько-литовських двосторонніх відносин, підкреслили важливість подальшого їх поглиблення на основі взаємовигідного співробітництва, зокрема обговорили питання майбутньої міжпарламентської співпраці між Україною та Литвою через програми Міжнародного республіканського інституту.

Литовська сторона ознайомила присутніх з програмами Міжнародного республіканського інституту, головна мета якого – створення та просування демократії, свободи слова й розвитку громадянського суспільства, самоврядування та верховенства права в усьому світі. Міжнародний республіканський інститут також сприяє організації та проведенню семінарів і тренінгів з метою підготовки українських фахівців на таких напрямках, як структурування організацій, побудова коаліцій, виборчих технологій тощо.

Голова комітету Г. Гопко ознайомила депутатів Сейму Литовської Республіки із внутрішньополітичною ситуацією в Україні та висловила за необхідності активізації діяльності відносин на рівні міжпарламентських груп дружби та напрацювання ними спільного плану роботи. Вона зазначила, що в комітеті проводиться робота щодо створення такої міжпарламентської групи дружби з парламентом Литовської Республіки.

У свою чергу депутати Сейму наголосили, що Литовська Республіка була й залишається прихильником прогнозованого українсько-литовського співробітництва, а також акцентували увагу на необхідності активізувати роботу тристоронньої українсько-польсько-литовської Міжпарламентської асамблеї (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 27.01*).

***

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування схвалив План роботи на період діяльності другої сесії Верховної Ради України VIII скликання.

Зокрема, Планом роботи комітету передбачено проведення у квітні 2015 р. комітетських слухань на тему: «Питання тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим» і слухань щодо практики застосування Закону України «Про співробітництво територіальних громад» (протягом першого року від набрання ним чинності), які планується провести в червні – липні в одному з регіонів України, де укладено найбільше угод про співробітництво (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 28.01*).

***

Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики розглянув законопроекти з питань інформаційної безпеки.

Перед початком пленарного засідання Верховної Ради України 27 січня відбулося позачергове засідання комітету, присвячене розгляду законопроектів з питань інформаційної безпеки.

Зокрема, відбувся обмін думками щодо поданого народними депутатами А. Левусем, С. Висоцьким і М. Величковичем проекту закону про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (щодо участі іноземних осіб в телеорганізаціях) (реєстр. № 1768). Документ стосується участі іноземних фізичних та юридичних осіб у статутному капіталі телерадіоорганізацій України, засновниками яких, за чинним законодавством, можуть бути юридичні особи – резиденти України, засновані іноземними суб'єктами. Це, попри законодавчо встановлені заборони, відкриває таким суб'єктам шлях до фактичного заволодіння вітчизняними телерадіоорганізаціями, констатують автори документа.

Законопроектом пропонується заборонити створення телерадіоорганізацій іноземцями, особами без громадянства та нерезидентами, що зареєстровані в офшорах, а також участь у статутному капіталі таких організацій іноземців, що є резидентами держави-агресора. У випадку порушення накладеної заборони ліцензії таких телерадіоорганізацій пропонується анулювати через суд.

За результатами розгляду комітет одностайно вирішив рекомендувати Верховній Раді включити проект до порядку денного пленарного засідання та прийняти його в першому читанні за основу.

Також на засіданні було розглянуто звернення Державного комітету телебачення і радіомовлення України щодо направлення на експертизу до Ради Європи поданого народними депутатами України М. Томенком та О. Абдулліним законопроекту про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації (реєстр. № 1123). З цього приводу, за пропозицією головуючої на засіданні В. Сюмар, комітет вирішив невідкладно

звернутися з відповідним поданням до Голови Верховної Ради України (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>).* – 2015. – 28.01).

***

Профільним комітетом ВР зареєстровано та схвалено проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності військовослужбовців, надання командирам додаткових прав та покладання обов'язків у особливий період», який дає можливість командирам в окремих обставинах застосовувати зброю проти своїх підлеглих, повідомляє УНН.

Зокрема, автори законопроекту запропонували доповнити Статут внутрішньої служби Збройних сил України ст. 221: «Командири (начальники) в особливий період, у тому числі в умовах воєнного стану чи бойовій обстановці, з метою затримання військовослужбовців, які вчиняють кримінальні правопорушення, пов'язані із непокорюю, опором чи погрозою начальнику застосуванням насильства, із самовільним залишенням бойових позицій та визначених місць дислокації військових частин (підрозділів) в районах виконання бойових завдань, мають право особисто застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби, а в бойовій обстановці також зброю чи віддати підлеглим наказ про застосування таких засобів, якщо в інший спосіб неможливо припинити злочинні діяння.

У разі, якщо дозволяють обставини, командир (начальник) перед застосуванням заходів фізичного впливу, спеціальних засобів або зброї повинен голосом чи пострілом угору попередити про це особу, проти якої можуть бути застосовані такі заходи».

Ініціаторами законопроекту, згідно з даними, оприлюдненими на сайті ВР, є депутати з фракції «Народного фронту» А. Тетерук, С. Пашинський та Ю. Береза.

Кореспондент УНН намагався отримати коментар хоча б від одного з авторів документа. Однак С. Пашинський та А. Тетерук не відповіли на дзвінки, а Ю. Береза – відмовився коментувати.

Варто зауважити, що до законопроекту додається схвальний висновок одного з профільних комітетів, а саме Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони, головою якого є С. Пашинський.

Відповідно до пояснювальної записки до законопроекту, необхідність його ухвалення обумовлена «необхідністю забезпечення правопорядку і військової дисципліни у Збройних силах України в умовах особливого періоду». «На сьогодні масовий характер мають випадки грубого порушення військової дисципліни. Зокрема, набуло поширення вживання алкогольних напоїв у місцях злагодження бойових підрозділів та районах проведення антитерористичної операції військовослужбовцями Збройних сил України, які призвані під час часткової мобілізації.

Крім того, з початком оголошення мобілізації самовільно залишили військові частини або місця служби понад 10 тис. військовослужбовців.

Також виявлено факти непокори чи невиконання наказів стосовно понад 2 тис. військовослужбовців.

Така ситуація негативно впливає на обороноздатність держави та авторитет Збройних сил України», – вмотивовують автори законопроекту його доцільність у пояснювальній записці.

УНН звернувся до правника за аналізом цього законопроекту.

Зокрема, представник ГО «Правда» С. Ковальов зауважив, що фактично документом пропонується дати право військовим командирам чинити зі своїми підлеглими миттєвий самосуд і карати їх розстрілом на місці. «Нововведення визначено як спосіб припинення злочинного діяння (зокрема, залишення місця дислокації), проте суспільна небезпека від залишення бойової позиції без застосування зброї чи погрози її застосування вочевидь не заслуговує на такі радикальні заходи. Більше того, командир навіть не обов'язково повинен голосом чи пострілом угору попередити особу про застосування зброї, а робить це, коли дозволяють обставини (іншими словами, коли заманеться)», – прокоментував юрист.

С. Ковальов зауважив, що на пленарному засіданні законопроект не пройшов друге читання, але не через неприпустимість вказаного нововведення, а з формальних підстав. «При цьому в процесі обговорення законопроекту жоден з народних депутатів не поставив питання про неприпустимість свавільного застосування зброї до підлеглих», – додав юрист.

С. Ковальов нагадав, що в Україні поки що визнаються загальноєвропейські цінності, заборонено смертну кару, а вбити людину без настання кримінальної відповідальності можна лише в стані необхідної оборони чи крайньої необхідності, коли існує реальна загроза життю.

«В пояснювальній записці до законопроекту його автори обґрунтовують свою ініціативу самовільним залишенням місця служби понад 10 тис. військовослужбовців та 2 тис. фактів непокори чи невиконання наказів. Втім така статистика в будь-якому разі не виправдовує санкціонування розстрілу на місці. Відтак не має права на життя законопроект, що пропонує протиправне позбавлення життя всупереч моралі та загальноправовим цінностям», – резюмував С. Ковальов (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 28.01).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко провів зустріч з міністром фінансів США Д. Лью, під час якої обговорювалися питання поглиблення двостороннього співробітництва між Україною та США у фінансово-економічній сфері й надання Сполученими Штатами Америки додаткової фінансової допомоги Україні.

Президент України подякував міністру фінансів США за «дуже

важливий візит і потужний сигнал з боку Сполучених Штатів на підтримку України в різних сферах: політичній, фінансовій та військовій». «Я хочу подякувати Сполученим Штатам Америки за додаткові 2 млрд дол. фінансових гарантій, які дозволять нам значно укріпити фінансову стабільність», – сказав Президент України.

Він наголосив на важливості розширення співпраці між Україною та Міжнародним валютним фондом. «Ця співпраця є не просто прямою фінансовою допомогою, а, скоріше, “фінансовою подушкою” для проведення глибинних реформ в Україні, які є критично необхідними і активно проводяться», – наголосив глава держави.

Міністр фінансів США висловив співчуття Президенту України та всьому українському народові у зв'язку з трагедіями останніх днів на Донбасі й запевнив у солідарності американців з українцями в ці важкі дні. «Ми бачимо, наскільки складні завдання стоять перед Україною в напрямі реформування країни, але ми заохочуємо продовжувати цей шлях. Ми перебуваємо у тісній координації з Міжнародним валютним фондом, розуміючи, що вам доводиться вирішувати водночас подвійне завдання: впровадження реформ та забезпечення безпеки», – наголосив Д. Лью.

Міністр фінансів США також висловився за міцну трансатлантичну солідарність з Україною, повідомивши, що Сполучені Штати Америки працюють у тісній координації з Європейським Союзом задля підтримки України та політики щодо Росії для підсилення дипломатичних можливостей врегулювання ситуації на Донбасі.

Президент України поінформував, що зусилля української влади зосереджені на відновленні макроекономічної стабільності та довіри до банківського сектору. Він також повідомив міністру фінансів США про перебіг реформ, зокрема дерегуляцію, реформу правоохоронної та судової сфер, а також антикорупційну політику. Триває конкурс на посаду директора Антикорупційного бюро, який уже викликав зацікавлення з боку кількох десятків авторитетних фахівців-претендентів як з України, так і з інших країн світу, включно зі Сполучених Штатів Америки, зазначив глава держави.

Президент подякував США за підтримку зусиль України щодо повернення активів, які були вкрадені представниками попереднього режиму. Це, на переконання П. Порошенка, не тільки допоможе в подоланні корупції, а стане жорстким превентивним заходом.

Співрозмовники обговорили також більш довготермінові інструменти розвитку української економіки, зокрема технічне співробітництво між Україною та США, експертну підтримку Сполученими Штатами Америки у сфері бюджетного планування, державних закупівель та інших сферах державної політики. Також Президент П. Порошенко повідомив, що очікує на участь Америки в донорській конференції, запланованій на квітень цього року (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 28.01).*

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з президентом Франції Ф. Олландом та федеральним канцлером Німеччини А. Меркель.

Співрозмовники обговорили ситуацію на Донбасі та шляхи її мирного врегулювання. Президенти України та Франції, а також канцлер Німеччини наголосили, що Трестороння контактна група є оптимальним форматом для переговорів щодо мирного врегулювання та втілення Мінських домовленостей, під якими стоять підписи всіх сторін включно із Росією.

Також П. Порошенко, Ф. Олланд та А. Меркель висловили переконання, що негайне двостороннє припинення вогню та звільнення заручників мають стати наступними кроками у мирному врегулюванні. Подальші дії повинні передбачати відведення військ та техніки від лінії розмежування, що закріплена Мінським меморандумом від 19 вересня 2014 р.

Ф. Олланд та А. Меркель запевнили П. Порошенка в готовності до подальшої координації зусиль задля продовження діалогу на найвищому рівні в Нормандському форматі (***Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 28.01.***)

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з віце-президентом США Дж. Байденом.

Співрозмовники обговорили ситуацію на Донбасі та шляхи її мирного врегулювання. Віце-президент Сполучених Штатів висловив тверду підтримку діям Президента України і заявив про можливість розширення санкцій проти Росії в разі подальшої ескалації ситуації.

П. Порошенко обговорив з Дж. Байденом питання взаємодії між Україною та США у політичній, фінансовій та оборонній сферах. Президент України подякував Сполученим Штатам за рішення про виділення двох мільярдів доларів у кредитних гарантіях і висловив переконання, що ця макрофінансова допомога дозволить Україні стабілізувати макроекономічну ситуацію та зняти напругу на фінансових ринках. Співрозмовники також обговорили можливості подальшої технічної допомоги Україні з боку США.

П. Порошенко та Дж. Байден домовились провести двосторонню зустріч під час Мюнхенської безпекової конференції, яка пройде 6-8 лютого та обговорили підготовку до цієї зустрічі (***Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 28.01.***)

***

Президент України провів телефонну розмову з верховним представником Європейською Союзу із закордонних справ і політики безпеки Ф. Могеріні.

П. Порошенко подякував Ф. Могеріні за її зусилля в скликанні позачергового засідання Ради ЄС із закордонних справ, на якому буде

розглянуто ситуацію в Україні та обговорено реакцію ЄС на терористичну атаку на Маріуполь. Унаслідок цієї атаки з боку бойовиків, які підтримуються Росією, загинуло 30 і поранено майже 100 мирних мешканців.

Ф. Могеріні висловила сподівання, що Рада ЄС на рівні міністрів закордонних справ зможе прийняти конструктивне й консенсусне рішення.

Президент П. Порошенко запевнив, що Україна залишається відданою мирному врегулюванню ситуації на Донбасі та виступає за виконання всіма сторонами мінських домовленостей. Він також висловив сподівання, що найближчим часом відбудеться засідання тристоронньої контактної групи, що зумовить подальший діалог на найвищому рівні.

Сторони домовилися продовжити дальшу тісну координацію зусиль задля реагування на загрози тероризму та всебічного сприяння мирному врегулюванню ситуації на Донбасі (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 27.01*).

***

Президент України П. Порошенко з дружиною взяв участь у заходах з нагоди вшанування 70-ї річниці звільнення концтабору Аушвіц-Біркенау в польському Освенцимі. Разом з главою держави до польського Освенциму приїхала колишня ув'язнена концтабору 90-річна А. Гулей і 90-річний учасник боїв за визволення в'язнів концтабору Аушвіц-Біркенау М. Карпенко.

Також на заходах були присутні делегації з понад 40 країн.

Учасники церемонії взяли участь у спільному молебні пам'яті за невинно убієнними жертвами концтабору Аушвіц-Біркенау. Після цього вони із запаленими лампадками пройшли так званим шляхом смерті – дорогою, якою йшли в'язні концтабору до крематорію, де їх спалювали. Далі представники делегацій встановили лампадки на дошки пам'яті з написами національними мовами (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 27.01*).

***

Президент України пропонує президенту Росії розвести сили на Донбасі по «лінії зіткнення», зафіксованій Мінським меморандумом 19 вересня 2014 р. Про це йдеться в листі П. Порошенка до В. Путіна від 25 січня, копію якого публікує ZN.ua.

Видання зазначає, що В. Путін пропонував відвести важку техніку, виходячи з «фактичного проходження лінії зіткнення» станом на січень (тобто, вочевидь, залишити під контролем бойовиком більше території, ніж домовлялися раніше. – Прим. ред.).

П. Порошенко запевняє, що Україна – за повне виконання мінських домовленостей, включаючи відведення важкої техніки від «лінії зіткнення», закріпленої в мінському Меморандумі 19 вересня 2014 р.

Те, що російська сторона наполягала на тому ж, може стати відправною точкою для «якнайшвидшої деескалації ситуації в окремих районах

Донецької і Луганської областей, починаючи з ефективного забезпечення режиму негайного припинення вогню», наголошує Президент України. «У цьому зв'язку вважаю вкрай важливим, щоб у ньому було враховано створення демілітаризованих зон, а також відображено чіткі кроки щодо фіксації лінії зіткнення і повернення сторін на визначені Мінським меморандумом рубежі під постійним моніторингом Організації з безпеки і співпраці в Європі, – написав П. Порошенко В. Путіну. – Доцільно вже найближчим часом провести консультації тристоронньої контактної групи».

П. Порошенко зазначив, що обстріл Маріуполя бойовиками, «підтверджений висновками Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ», і жертви серед мирних громадян вимагають невідкладно поновити режим припинення вогню й почати реалізовувати мінські угоди.

«Користуючись наданою можливістю», П. Порошенко знову попросив В. Путіна звільнити з російського СІЗО громадянку України, депутата й льотчицю Н. Савченко «через погіршення стану її здоров'я».

Однак за час «перемир'я», з 5 вересня, бойовики значно просунулися на захід: за офіційними оцінками, бойовики захопили понад 550 кв. км. Тому «фактична» лінія до середини січня істотно відрізняється від вересневої не на користь України (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2015. – 28.01).

***

Президент П. Порошенко підписав Закон «Про внесення змін до статті 41 Закону України «Про акціонерні товариства» щодо кворуму загальних зборів акціонерних товариств з мажоритарними корпоративними правами держави» (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 28.01).

***

Президент відзначив державними нагородами військовослужбовців, які виявили особисту мужність і героїзм у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі.

Серед нагороджених – танкісти, які 22 січня героїчно забезпечували вихід наших підрозділів з оточення в аеропорту Донецька. Відповідний указ підписано 27 січня (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2015. – 28.01).

***

Президент України П. Порошенко погодив поновлення генерал-полковника, колишнього командувача Сухопутних військ Збройних сил України Г. Воробйова на посаді першого заступника начальника Генерального штабу Збройних сил України. Відповідне погодження кандидатури глава держави підписав під час зустрічі з начальником Генштабу генерал-полковником В. Муженком, самим Г. Воробйовим і

секретарем Ради національної безпеки і оборони О. Турчиновим.

П. Порошенко нагадав, що 27 січня Верховна Рада ухвалила зміни до Закону України «Про очищення влади». «ВР за моїм наполяганням прийняла зміни до закону про люстрацію, які дозволяють повернути на фронт, у Збройні сили досвідчених, патріотичних і професійних військових. Для того щоб боротися за мир, нам потрібно мати сильну армію», – сказав глава держави, зауваживши, що сьогодні ці зміни мають надійти до нього на підпис.

Він повідомив, що своїм підписом висловлює повну підтримку рекомендації начальника Генштабу В. Муженка. «Прошу негайно приступити до виконання обов'язків. Покладаємо надії на те, що Ваші знання, вміння і досвід ще послужать Україні», – сказав П. Порошенко, звертаючись до Г. Воробйова.

Учасники зустрічі обговорили ситуацію на фронті та ряд заходів, спрямованих на зміцнення оборони, зокрема в районі Дебальцевого.

Президент зазначив, що, за оперативною інформацією, ситуація стабільно-напружена, українські військовослужбовці «міцно тримають оборону і забезпечують захист визначених рубежів» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 28.01*).

***

У середу, 28 січня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк провів зустріч із міністром фінансів Сполучених Штатів Америки Д. Лью.

Глава уряду України наголосив на важливості двосторонньої співпраці України та Сполучених Штатів Америки: «Переконані, що США – одні з найсильніших союзників України, а американський народ підтримує український народ у боротьбі за нашу незалежність та наше майбутнє».

А. Яценюк підкреслив, що уряд України цінує рішення уряду США про виділення ще 2 млрд дол. кредитних гарантій для підтримки українських реформ: «Очікуємо на всеохопний пакет фінансової допомоги, і США є однією з ключових країн, що надають цю допомогу».

Переконані, що нам необхідно сконцентруватися на важливих реформах, зокрема в енергетичній сфері, подоланні корупції, правовій системі. Ми покладаємося на підтримку уряду США в прискоренні реформ, які необхідні для України та яких очікує український народ».

Міністр фінансів США наголосив, що його зустрічі в Києві продемонстрували, що Прем'єр-міністр України та уряд України готові до складних рішень, які необхідні для втілення реформ. Він відзначив важливість продовження прогресу в цих реформах (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 28.01*).

***

У середу, 28 січня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк провів зустріч із представниками профспілкових організацій вугледобувних

підприємств.

У зустрічі також взяли участь міністр енергетики і вугільної промисловості України В. Демчишин, міністр соціальної політики України П. Розенко.

А. Яценюк поінформував, що доручив міністру енергетики і вугільної промисловості України створити узгоджувальну комісію з питань реформування вугільної галузі, яка, у тому числі, займатиметься соціальними питаннями шахтарів.

До комісії ввійдуть урядовці профільних міністерств, фахівці Національної комісії з регулювання енергетики, ДП «Енергоринок», ДП «Вугілля України», народні депутати та представники профспілкових організацій.

А. Яценюк закликав представників профспілок долучитися до роботи узгоджувальної комісії та в понеділок, 2 лютого, подати свої пропозиції.

Глава уряду визначив пріоритетним у роботі комісії невідкладне вирішення питання погашення заборгованості із заробітної плати гірникам за грудень 2014 р. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2015. – 28.01).

***

Україна піднялася на 16 позицій у рейтингу ведення бізнесу, зазначив А. Яценюк.

«Незважаючи на те, що у нас військова економіка і уряд зі всією країною знаходиться фактично у військовому стані, ми проводимо ті реформи і зміни, які потрібні, щоби через певний період часу економічна ситуація стабілізувалася», – сказав Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні уряду в середу, 28 січня.

Згідно із заявами високопосадовців Міжнародного валютного фонду й іноземних кредиторів, зазначив він, «основна проблема – це, об'єктивно, війна, яку розв'язала Росія». «Але ми будемо робити те, що необхідно, для стабілізації економічної ситуації, тому що раніше чи пізніше війна закінчиться, мир настане. Тільки за мир треба боротися всіма засобами і методами, і ні кроку назад. Так само ні кроку назад в економічних реформах», – наголосив А. Яценюк.

Він підкреслив, що в рейтингу ведення бізнесу від Світового банку (Doing Business in Ukraine) Україна покращила свої позиції на 16 пунктів: «Якщо ми в минулому році також суттєво покращили, то тепер – із 112 на 96 місце».

Він відзначив «дуже позитивні зміни» в рейтингу процедури реєстрації права власності – зріст на 29 пунктів, щодо системи оподаткування – 49 пунктів: «Тобто наша податкова реформа сприйнята міжнародною спільнотою як серйозний перший крок до того, щоби покращити бізнес-клімат в Україні».

Водночас глава уряду висловив стурбованість індикаторами процедури реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності, які «відстають від показників Європи і Центральної Азії»: «У нас загальний термін процедур на

реєстрацію підприємницької діяльності 21 день при необхідних 12 днях».

А. Яценюк наголосив на необхідності сконцентруватися на цих кількох показниках, «які дадуть нам можливість за 2015 р. ще вирости на декілька десятків позицій». Він звернувся до міністра економіки А. Абрамовичуса й міністра юстиції П. Петренка працювати над питанням спрощення процедури реєстрації підприємств. До віце-прем'єр-міністра, міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Г. Зубка глава уряду звернувся щодо питання процедури отримання дозволів на будівництво: «Там також у нас показники не покращилися».

Третій індикатор з рейтингу Doing Business – процедура приєднання до електричних мереж, нагадав А. Яценюк, звернувшись до Міністерства енергетики та вугільної промисловості.

«Четверте – це відповідальність Національного банку, – отримання кредитів. Тут і ставка, і застави», – наголосив він.

А. Яценюк дав доручення Міністерству фінансів разом із Міністерством економіки в рамках покращення показників України з ведення бізнесу опрацювати це питання з Нацбанком.

Щодо рейтингу міжнародної торгівлі, глава уряду зазначив: «Об'єктивно, що в стані війни покращувати міжнародну торгівлю просто адміністративними засобами складнувати. Але це буде залежати від того, як успішно ми проведемо наші переговори з західними партнерами, в тому числі з Міжнародним валютним фондом, стабілізуємо платіжний баланс і почнемо поступово відновлювати економіку».

Ще один показник – вирішення питання банкрутства і неплатоспроможності, за його словами, також «безпосередньо пов'язаний із загальною економічною ситуацією і, звичайно, з війною»: «Тут у нас також показники негативні, а не позитивні. Проте загалом плюс 16 пунктів для країни, яка знаходиться в стані війни, – це не так добре, як мені хотілося б, але не так погано» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 28.01*).

***

Уряд виділяє 10 млн грн на відновлення м. Маріуполь після терористичної атаки та фінансову допомогу родинам загиблих і постраждалих. Про це розповів Прем'єр-міністр А. Яценюк, відкриваючи засідання уряду в середу.

«Кабінет приймає рішення про виділення з резервного фонду уряду 10 млн грн безпосередньо на Маріуполь. Вони повинні бути спрямовані частково на першочергові відновлювальні роботи, і з цих коштів міська влада дасть фінансову допомогу сім'ям загиблих та постраждалих», – сказав А. Яценюк.

Щодо інших населених пунктів, зокрема Авдіївки та Дебальцевого, А. Яценюк зазначив, що Державна надзвичайна комісія працює, щоб обрахувати необхідні суми коштів і разом з місцевою владою та бізнесом профінансувати першочергові потреби.

За словами Прем'єра, засідання Державної надзвичайної комісії, яка

була створена в понеділок, має відбутися на наступному тижні (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2015. – 28.01).

***

Прийнята урядом постанова про дерегуляцію дасть змогу отримати економічний ефект у 10–15 млрд грн до 2020 р.

На засіданні уряду 28 січня прийнято постанову, яка скасовує надмірне державне регулювання в таких сферах підприємницької діяльності: харчовій, аграрній, нафтогазовій та ІТ-галузях.

«Дерегуляція складається з трьох етапів. Перший етап, який проводимо зараз, – це ліквідація надмірних регуляторних бар'єрів для бізнесу. Корупційна складова, що ліквідується, становила близько 2–3 млрд грн. Світові і наші місцеві експерти порахували коефіцієнти, яким буде ефект в інших сферах нашого життя, – стосовно детінізації бізнесу, зменшення державних витрат», – наголосив міністр економічного розвитку і торгівлі України А. Абронавичус під час презентації Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання дерегуляції господарської діяльності».

Постанова передбачає:

- скорочення термінів видачі фітосанітарного та карантинного сертифікатів (з п'яти днів до 24 год);
- скорочення переліку об'єктів карантинного регулювання для внутрішніх перевезень (на 33 види рослинних культур – жито, рис, ячмінь та інші, які переміщуються територією України);
- скасування надмірного адміністрування у сфері обігу пестицидів й агрохімікатів (спрощення порядку проведення державних випробувань, реєстрації та перереєстрації пестицидів і агрохімікатів);
- спрощення порядку видачі дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства;
- спрощення дозвільних процедур у надрокористуванні (моніторинг і науковий супровід виключені з обов'язкових умов спеціального дозволу на користування надрами);
- скасування порядку державної реєстрації харчових продуктів дієтичного споживання.

Реалізація постанови забезпечить сприятливіші умови для розвитку підприємств (у нафтогазовій, аграрній, харчовій, ІТ-галузях), дасть змогу отримати економічний ефект у 10–15 млрд грн до 2020 р., знизити собівартість продукції одночасно з підвищенням її конкурентоспроможності, а також уможливить створення нових робочих місць. Зрештою це позитивно позначиться на умовах ведення бізнесу в Україні загалом, а відтак будуть створені сприятливі умови для надходження іноземних і внутрішніх інвестицій, підвищення позиції України в рейтингу Світового банку Doing Business (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 28.01).

***

Мінагропрод і зернотрейдери погодили обсяги експорту зерна. Міністерство аграрної політики та продовольства підписало із зернотрейдерами меморандум про співпрацю, яким погодило з ними граничні обсяги експорту зернових з України до кінця 2014–2015 маркетингового року. Про це на прес-конференції повідомив глава Мінагропроду О. Павленко, передає УНІАН.

«Основна мета – це забезпечити прогнозованість зернового ринку, насамперед з точки зору експорту та гарантування продовольчої безпеки», – сказав О. Павленко, коментуючи зміст меморандуму.

За словами президента Української зернової асоціації В. Клименка, який також був присутній на прес-конференції, максимально допустимі обсяги експорту продовольчої пшениці з України в січні – червні узгоджено на рівні 1,2 млн т, з яких 0,9 млн т можуть бути поставлені за кордон у січні – березні, а 0,3 млн т – у квітні – червні.

Обсяги експорту фуражної пшениці до кінця маркетингового року, згідно з меморандумом, можуть становити 3,4 млн т. Таким чином, сумарний експорт продовольчої і фуражної пшениці з України у 2014–2015 МР становитиме 7,1 млн т і 5,7 млн т відповідно.

Згідно з доповненням до меморандуму, опублікованого на сайті Мінагропроду, граничний обсяг експорту жита з України в другій половині 2014/2015 МР узгоджено на рівні 19 тис. т (сумарний експорт за МР – 30 тис. т), ячменю – 0,6 млн т (4,2 млн т), кукурудзи – 13,2 млн т (20,2 млн т).

«Обсяги, які узгоджено, дадуть змогу отримати дохід сільгосптоваровиробникам, виконати наші міжнародні зобов'язання і м'яко пройти цей етап», – сказав В. Клименко. При цьому він повідомив, що погоджені обсяги експорту можуть бути змінені після того, як буде отримана інформація про стан озимих після перезимівлі (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2015. – 27.01).

***

Україна заявила о прекращении научно-технического сотрудничества с Россией. Об этом говорится в официальном заявлении Министерства образования и науки Украины (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3472255-ukrayna-prekraschaet-nauchno-tekhnicheskoe-sotrudnychestvo-s-rossyei>).

«Как стало известно, немецким Фондом “Фольксваген” объявлен конкурс трехсторонних немецко-российско-украинских научных проектов. Официальной целью конкурса является “укрепление трансграничного научного сотрудничества”. Однако именно такой формат конкурса в условиях длительной российской агрессии против Украины вызывает удивление и неприятие украинской стороны», – отмечается в заявлении.

В ведомстве подчеркнули, что подобный проект «фактически имеет целью поставить в одну плоскость агрессора и его жертву, обелить преступления российского правящего режима в глазах немецкой и

европейской общественности».

В связи с этим Минобрнауки считает невозможным научно-техническое сотрудничество с РФ. «Такое сотрудничество может быть возобновлено на межгосударственном уровне только при условии изменения политики Кремля, отказа от поддержки терроризма, вывода российских войск из Донбасса и Крыма. Министерство призывает все академические учреждения демократического мира помочь украинским ученым, которые оказались в крайне затруднительном положении из-за российской агрессии, следствием которой является оккупация 7,6 % территории Украины и появление около миллиона беженцев из Крыма, Донецкой и Луганской областей», – подчеркнули в ведомстве.

В министерстве также напомнили, что на сегодня с оккупированных территорий эвакуированы более 25 университетов и научных учреждений.

Кроме того, Минобрнауки призвало Фонд «Фольксваген» помочь прежде всего этим ученым через механизм трехсторонних проектов по схеме: немецкое учреждение – украинское учреждение – эвакуированное украинское учреждение. «К сожалению, руководство Фонда “Фольксваген” приняло другое решение. Министерство образования и науки Украины считает, что украинские ученые, проявляя достоинство и гражданское сознание, будут бойкотировать объявленный Фондом “Фольксваген” конкурс. В то же время министерство возлагает большие надежды на укрепление международного научного сотрудничества со странами ЕС, новый этап которого откроет получение Украиной ассоциированного статуса в программе “Горизонт-2020”», – подытожили в ведомстве (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2015. – 28.01*).

***

Міністр інфраструктури А. Пивоварський і Надзвичайний і Повноважний Посол Сполучених Штатів Америки в Україні Д. Пайєтт 27 січня обговорили питання двостороннього співробітництва в галузі транспорту та інфраструктури.

Співрозмовники підтвердили зацікавленість України та Сполучених Штатів Америки в укладенні міжурядової угоди про повітряні перевезення за принципами «відкритого неба».

Сторони також обговорили питання відновлення інфраструктури, що постраждала в зоні проведення антитерористичної операції на східних територіях України. Д. Пайєтт запевнив українську сторону в готовності США надавати фінансову й технічну допомогу на проекти з відновлення інфраструктури на Сході України, а також на розвиток окремих транспортних галузей.

А. Пивоварський подякував послу США за підтримку й готовність надавати необхідну Україні допомогу (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 28.01*).

***

Віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Г. Зубко спільно з головою Державної служби з надзвичайних ситуацій С. Бочковським провели у Дніпропетровську оперативну нараду міжвідомчої робочої групи Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. На порядку денному – стан аварійно-рятувальних і відновлюваних робіт у потерпілих містах Донецької та Луганської областей, а також питання переведення територіальних підсистем єдиної державної системи цивільного захисту в режим підвищеної готовності.

Г. Зубко зосередив увагу членів робочої групи на питанні значної кількості пошкоджень систем життєзабезпечення в окремих населених пунктах Донецької та Луганської областей.

«Бойові дії ведуться на території України не один місяць, але такого масштабу штучного пошкодження систем життєзабезпечення, як ми спостерігаємо сьогодні, ще не було. Маємо якнайшвидше ліквідувати пошкодження систем. Крім цього, областям необхідно негайно перевірити плани ліквідації аварійних ситуацій. У першу чергу це стосується Донецької, Луганської, Запорізької, Харківської та Дніпропетровської областей. Усі регіони повинні мати запаси на складах паливно-мастильних матеріалів. Звертаю увагу на необхідність забезпечення в регіонах тісної взаємодії органів влади з управліннями держслужби з питань надзвичайних ситуацій. Рятувальників необхідно забезпечити достатньою кількістю палива та засобами особистого захисту. Потрібно вже сформувати резервні сили в кожній області для оперативного реагування у необхідних ситуаціях», – наголосив Г. Зубко.

Він також зосередив увагу керівників регіонів на роботі із запуску в дію системи цивільного захисту, визначивши цей напрям одним із пріоритетних (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 27.01*).

***

Пресс-служба Генерального штаба Вооруженных сил создала отдельную интернет-страницу по вопросам мобилизации. Об этом на своей странице в Facebook написал и. о. спикера Генштаба В. Селезнев.

«С каждой новой волной мобилизации все больше появляется разного рода слухов, которые не соответствуют действительности», – написал представитель Генштаба. Поэтому, отметил В. Селезнев, пресс-служба Генерального штаба ВС Украины создала страницу на сервисе вопросов и ответов, чтобы каждый гражданин Украины имел возможность задать свои вопросы относительно мобилизации.

Напомним, мобилизация в этом году пройдет в три этапа и продлится с января по август (*Главком (<http://glavcom.ua>). – 2015. – 28.01*).

***

Киевский горсовет признал Россию страной-агрессором, поддержав аналогичное решение Верховной Рады. За соответствующее заявление проголосовали в среду 105 депутатов, сообщает корреспондент LB.ua (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 28.01).

***

Киевский городской совет принял бюджет столицы на 2015 г. За соответствующее решение проголосовали 85 депутатов, пишет «РБК-Украина».

В. Кличко, председатель Киевской городской государственной администрации, накануне принятия бюджета назвал его реалистичным. «В этом году я не могу сказать, что он (бюджет. – Прим. ред.) очень оптимистичный, учитывая очень сложную экономическую ситуацию в стране и также города Киева, но одно хочу сказать – это реалистичный бюджет», – заявил В. Кличко.

Напомним, согласно проекту бюджета, его доходная часть составляет 22,2 млрд грн, а расходная – 20,3 млрд грн, профицит составляет – 1,9 млрд. Профицит в дальнейшем будет направлен на погашение долговых обязательств города (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 28.01).

***

Киевские власти вернули детское питание в 1–4 классы общеобразовательных школ. Об этом заявил на брифинге в среду председатель комиссии Киевского городского совета по вопросам бюджета и социально-экономического развития А. Странников (<http://korrespondent.net/kyiv/3472237-v-kyevskykh-shkolakh-snova-budut-kormyt-detei>).

«Детское питание возвращается в 1–4 классы общеобразовательных школ, то есть найдены 110 млн грн на эти потребности», – сказал А. Странников. По его словам, бюджетная комиссия смогла поднять планку поступлений в бюджет, а именно доход от МАФов – до 75 млн, увеличить показатели поступлений от парковок до 55 млн, а от рекламы до 111 млн грн (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 28.01).

ПОЛІТИКА

Ірландія ратифікувала Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Про це у своєму Twitter написав міністр закордонних справ України П. Клімкін. «Є 14-та країна ЄС, що ратифікувала нашу Угоду про асоціацію! Thank you, Ireland!» – написав він.

Угоду про асоціацію України з Євросоюзом раніше ратифікували Данія, Угорщина, Швеція, Естонія, Словаччина, Болгарія, Литва, Латвія, Мальта,

Чехія, Польща та Румунія. Очікується, що ЄС ратифікують угоду до травня 2015 р.

16 вересня Верховна Рада України та Європарламент синхронно ратифікували документ. З 1 листопада почалося так зване тимчасове застосування Угоди про асоціацію (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2015. – 27.01).

***

Парламентская ассамблея Совета Европы (ПАСЕ) отклонила поправку Украины о признании самопровозглашенных «Луганской и Донецкой народных республик» террористическими организациями. Против данной поправки проголосовало 147 евродепутатов, сообщает РБК-Украина (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3472423-v-evrope-otkazalys-pryznat-dnr-y-lnr-terrorystamy>).

Также поправку, признающую ДНР и ЛНР террористическими организациями, не поддержал и мониторинговый комитет ПАСЕ.

«Комитет не поддерживает данную поправку», – сказал докладчик по полномочиям России в ПАСЕ и глава комиссии по мониторингу Ш. Шеннах.

Напомним, 27 января депутаты Верховной Рады признали Россию государством-агрессором, а самопровозглашенные ДНР и ЛНР – террористическими организациями (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 29.01).

***

Парламентская ассамблея Совета Европы (ПАСЕ) обвинила Россию в эскалации насилия на востоке Украины. Об этом сообщает Интерфакс-Украина.

«Ассамблея выражает крайнюю озабоченность событиями на востоке Украины и осуждает роль России в подстрекательстве и эскалации этих событий», – говорится в принятой в среду, 28 января, резолюции, которой делегация РФ лишена права голоса и участия в руководящих органах этой организации до следующей, апрельской сессии (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3472429-pase-ozabochena-kolychestvom-rossyiskykh-dobrovoltsev-na-vostoke-ukrayny>).

В документе утверждается, что российская сторона поддерживает оружием «повстанческие силы» и ведет «скрытые военные действия» на территории восточной Украины.

«Кроме того, Ассамблея выражает тревогу в связи с участием в конфликте на востоке Украины большого числа российских «волонтеров» и отсутствием со стороны российских властей каких-либо очевидных действий по прекращению этого участия, несмотря на его противоречие Уголовному кодексу самой РФ», – отмечается в резолюции.

Ассамблея расценила это как «нарушение территориальной целостности и границ одного из государств – члена Совета Европы Российской Федерацией» и призвала «российские власти незамедлительно: вывести все

свои войска, в том числе скрытые, с территории Украины, воздерживаться от поставок оружия ополченцам, принять надежные меры против притока российских «волонтеров» для участия в конфликте на востоке Украины, принять поправки к Уголовному кодексу, вводящие уголовную ответственность за участие российских гражданских лиц в вооруженных конфликтах за рубежом» (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 28.01).

***

Заместитель госсекретаря США В. Нуланд, выступая в аналитическом центре *Brooking* в Вашингтоне, призвала страны НАТО придерживаться единого политического курса в отношении ситуации в Украине. Об этом сообщает информагентство АРР.

Политик убеждена, что необходимо как можно быстрее организовать центры оперативного командования Альянса на территориях шести соседних государств. «Нам нужно выполнять обязательства друг перед другом», – цитирует ее слова АРР.

В. Нуланд добавила, что все члены Альянса должны сделать свой вклад в создание новых сил быстрого реагирования НАТО, что даст возможность оперативно отвечать на вызовы в зонах конфликтов. Политик объяснила, что НАТО хоть и оборонительный союз, чья задача прежде всего заключается в сдерживании агрессии, но если это не удастся, мы должны быть начеку.

В контексте эскалации насилия на Донбассе В. Нуланд заявила: «Украинская борьба за свободу – это и наша борьба тоже».

Говоря о санкциях Запада против РФ, В. Нуланд заверила, что они ориентированы не против рядовых граждан России, а имеют целью изменить политику В. Путина. По ее словам, еще несколько недель назад ЕС и США рассматривали возможность уменьшения штрафных мер в случае выполнения минских договоренностей. Впрочем, теперь, после последней недели грубых нарушений этих договоренностей, Запад вынужден размышлять над усилением санкций против Кремля (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2015. – 28.01).

***

Президент США Б. Обама и канцлер Германии А. Меркель договорились о необходимости привлечь Россию к ответственности за поддержку сепаратистов на Востоке Украины и невыполнение своих обязательств по мирному соглашению.

Во время телефонной беседы вечером во вторник, 27 января, лидеры двух стран выразили озабоченность по поводу значительного увеличения материальной поддержки Москвой пророссийских сепаратистов, а также связанного с этим роста насилия на Востоке Украины, говорится в сообщении Белого дома. Москва не придерживается своих обещаний в рамках минских соглашений, отметили канцлер Германии и президент США.

А. Меркель и Б. Обама также обсудили важность выделения

дополнительной финансовой помощи Украине. Они согласились с необходимостью окончательной доработки «надежного пакета финансовой поддержки» для экономической стабилизации страны, переживающей глубокий кризис (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 28.01).

***

МИД Украины ответил на предложение России.

Депутат Верховной Рады, член делегации Украины в Парламентской ассамблее Совета Европы и боец добровольческого батальона «Айдар» Н. Савченко должна быть отпущена на свободу без каких-либо условий. Об этом заявил МИД Украины Е. Перебийнис на брифинге, комментируя сообщение о готовности властей РФ освободить Н. Савченко в обмен на отмену санкций против России в Парламентской ассамблее Совета Европы.

«Что касается освобождения Н. Савченко, наша позиция остается неизменной. Она должна быть освобождена без каких-либо условий, поскольку задержана незаконно, она похищена на территории Украины и все обвинения против нее сфабрикованы», – сказал он.

Ранее сообщалось, что российская делегация в ПАСЕ на неформальных консультациях в Страсбурге выдвинула условие освобождения из-под стражи Н. Савченко – ее пообещали выпустить на свободу в обмен на полное восстановление России в правах в рамках ПАСЕ (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2015. – 28.01).

***

МЗС РФ заявляет про эскалацию конфликта на Донбасі najbliżшим часом. Про це йдеться в заяві МЗС РФ.

«Спровоковані вкотре Києвом бойові дії ведуть до неминучої подальшої ескалації конфлікту, підривають зусилля міжнародного співтовариства із припинення кровопролиття, пошуку політичного врегулювання української кризи», – йдеться в ній.

Зовнішньополітичне відомство РФ звинуватило українську армію в обстрілі Луганська 27 січня. «Обстріляні були також Київський, Куйбишевський, Петровський райони Донецька, Горлівка і Єнакієве. За останню добу зафіксовано 68 обстрілів цивільного населення, не рахуючи нападів на позиції ополченців. У результаті знову є жертви і постраждали серед мирного населення», – заявили в МЗС.

Нагадаємо, глава МЗС України П. Клімкін пояснив механізм, за допомогою якого Україна зможе довести в міжнародних судах вину Росії у війні на Донбасі. Він зазначив, що МЗС працює над тим, щоб в рамках міжнародних документів вичерпно довести, що Росія порушує свої міжнародні зобов'язання, насамперед міжнародну Конвенцію про боротьбу з фінансуванням тероризму 1999 р. (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2015. – 28.01).

***

Под зданием Кабмина более 500 шахтеров требовали встречи с Премьер-министром А. Яценюком. Об этом сообщают СМИ.

Шахтеры обращаются с просьбой предусмотреть в Госбюджете-2015 расходы в поддержку угледобывающих предприятий, капитальное строительство и техническое переоснащение.

Митингующие также требуют внести изменения в Закон Украины «О Государственном бюджете Украины на 2015 год», предусмотрев в нем расходы на государственную поддержку угледобывающих предприятий, которую отменили по решению парламента, капитальное строительство и переоснащение, горноспасательные мероприятия и охрану труда, снять мораторий на соцстандарты и обеспечение индексации зарплаты на уровень инфляции.

Они отмечают, что в случае отсутствия государственной помощи шахты закроются. Митингующие пришли в касках. Они держали плакаты «Нет закрытию шахт!!!», «Не дадим уничтожить сферу», «Руки прочь от горного закона».

Активисты движения также требуют установления цены не менее 1250 грн на уголь вместо сегодняшней 840 грн.

По поводу закупки угля в ЮАР председатель Дзержинского комитета профсоюзов угольщиков В. Щербань заявил: «Государство находит и по тем ценам покупает оттуда вместо того, чтобы своих людей обеспечить рабочими местами. Это явно кому-то выгодно».

Шахтеры требуют также обеспечить для угольных предприятий всех форм собственности своевременный расчет на энергорынке и погашение долгов за потребленную угольную продукцию и электроэнергию (*Минпром* (<http://minprom.ua/news/175674.html>). – 2015. – 28.01).

***

Генеральный штаб Вооруженных сил Украины предложил правительству разработать законопроект о порядке выезда военнообязанных граждан Украины за границу. Об этом сообщил начальник мобилизационного управления Генштаба ВСУ О. Бойко на совещании в Администрации Президента, посвященном проблемам мобилизации украинцев в АТО.

В частности, он предложил предусмотреть, что в период мобилизации выезжать за границу граждане Украины смогут только при наличии справки из военкомата о том, что они не подлежат призыву на военную службу в так называемый особый период.

Представитель Генштаба отметил, что необходимость новых правил пересечения границы вызвана тем, что во время нынешней волны мобилизации есть случаи, когда в Западной Украине военнообязанные целыми селами выезжают за границу, в том числе на территорию РФ, чтобы избежать призыва в АТО. «Население Тернопольской области с целью уклонения от мобилизации массово увольняется с работы. Военнообязанные

также массово выезжают за границу. Продолжается массовое бегство мужского населения области за границу, особенно, как это ни парадоксально, в Российскую Федерацию», – сказал О. Бойко. Он привел пример, что из одного села два автобуса местных мужчин выехали в РФ.

Представитель Генштаба ВСУ также отметил снижение числа желающих воевать на Донбассе по собственной инициативе. «По четвертой очереди частичной мобилизации на этот показатель имеем только до 6 %. Во время первой очереди частичной мобилизации в 2014 г. нами было призвано лишь 20 % добровольцев от общего количества мобилизованных. Во время второй и третьей очереди мобилизации этот показатель был до 10 %», – отметил О. Бойко.

Ранее сообщалось, что украинцы массово отказываются от мобилизации для участия в АТО на Донбассе. Как известно, боевые действия там активизировались с 18 января, при этом потери украинских силовиков убитыми и ранеными резко возросли (*Минпром (<http://minprom.ua>). – 2015. – 28.01*).

***

Главы 14 сельсоветов Ивано-Франковской области отказались получать повестки из военкоматов. Такие данные первого отчета о выполнении плана четвертой волны мобилизации сообщил советник президента Ю. Бирюков.

Согласно информации, 57 % оповещенных военнообязанных Ивано-Франковской области не прибыли на прохождение медицинской комиссии.

Кроме того, 37 % оповещенных военнообязанных Ивано-Франковской области покинули территорию Украины.

Также, по данным Ю. Бирюкова, главы сельских рад Тернопольской области открыто саботируют мероприятия по оповещению, в случае появления в районе представителей РВК – информируют жителей своих и окрестных сел.

В то же время глава сельрады с. Конюхи Козовского района сообщила о том, что накануне местное население наняло два автобуса и выехало на них на территорию Российской Федерации.

По словам Ю. Бирюкова, в пгт Кольчино Мукачевского района Закарпатской области из 105 человек повестки вручены только трем: девять человек не проживают по адресам регистрации, а 93 человека в течение января выбыли на сезонные сельхозработы.

«За последние 30 суток государственную границу в Черновицкой области пересекло 17 % от общего числа военнообязанных области. Из неофициальных источников известно, что hostels и motels в приграничной области соседней Румынии полностью заполнены уклоняющимися от призыва, – сообщил советник Президента. – 19 % оповещенных военнообязанных Волынской области отказались от прохождения воинской службы по религиозным мотивам, хотя в предыдущие годы процент отказа по данной формулировке не превышал 0,7 %».

В то же время Ю. Бирюков назвал «нормальным» выполнение планов мобилизации по Одесской, Николаевской, Херсонской, Запорожской, Днепропетровской, Черкасской, Житомирской, Кировоградской областям. «Нормальное выполнение планов мобилизации по неоккупированным частям Донецкой и Луганской областям», – добавил он.

Детальных данных о ситуации с мобилизацией во всех областях Ю. Бирюков не предоставил (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2015. – 27.01).

***

Несколько сотен киевлян пытались отправить киевского мэра В. Кличко в политический нокаун. Горожане, недовольные повышением цен на проезд и коммунальные тарифы, возмущены подорожанием продуктов и лекарств. Об этом пишет «Сегодня».

На митинг-протест перед городской администрацией пришли в основном пенсионеры и студенты. Все жаловались на катастрофическую нехватку денег и страх перед очередным повышением стоимости проезда в городском транспорте.

Главное же требование, которое выдвинули участники так называемого «Марша белых платков» к мэру, – оставить политику и вернуться в спорт.

Подобные акции организаторы обещают сделать бессрочными. Те же, кто вышел сегодня на протест под стены КГГА, считают, что в столице при условии наличия своего жилья прожить можно на 3–4 тыс. грн в месяц.

Около 12:00 к протестующим пенсионерам и студентам присоединились неизвестные в белых балаклавах. Они перекрыли Крещатик и разложили шины на дороге. Их главным требованием было, чтобы к ним вышел В. Кличко. Мэр столицы вышел к протестующим и попытался сорвать с одного из участников балаклаву. Толпа кричала В. Кличко: «Ганьба!».

На среду, 28 января, движение по главной улице восстановлено (*Минпром (http://minprom.ua/news/175709.html)*. – 2015. – 28.01).

***

Еще одно резкое повышение тарифов ЖКХ, на котором настаивает Международный валютный фонд, приведет к массовым протестам, Майдану 3.0 и в итоге к окончательному развалу Украины. Такое мнение выразил профессор Национальной академии государственного управления при Президенте Украины, директор специальных проектов НТЦ «Психея» Г. Рябцев в комментарии РИА «Новости».

«Если все дальнейшие повышения тарифов будут выдаваться за волю народа, то государство Украина вряд ли просуществует до конца года», – сказал он.

В свою очередь глава Института энергетических исследований Д. Марунич отметил, что если просто повысят тарифы ЖКХ, люди не будут платить. «Мы придем в такую ситуацию, откуда выхода не будет», – отметил он.

Как сообщалось, жилищно-коммунальные услуги в ноябре после повышения тарифов не оплатили 28,3 % украинцев, по данным Государственной службы статистики Украины. Между тем в ноябре 2013 г. этот показатель составлял всего 1,2 %. Эксперты опасаются, что в будущем количество людей, игнорирующих платежи, будет только расти (*Минпром* (<http://minprom.ua/news/175694.html>). – 2015. – 28.01).

ЕКОНОМІКА

Міністри фінансів ЄС узгодили кредити Україні на суму 1,8 млрд євро, щоб допомогти врятувати країну від банкрутства, і не виключили можливість збільшення фінансування в майбутньому, повідомляє УНН з посиланням на Reuters.

Дипломати, які були присутні на засіданні в Брюсселі 27 січня, також повідомили виданню, що ряд країн ЄС, включаючи Великобританію, пропонували надати Україні 2,6 млрд євро у вигляді середньострокових кредитів у 2015–2016 рр.

Як повідомляв УНН, МВФ вважає за необхідне надати Україні фінансову підтримку на 15 місяців в обсязі близько 27 млрд дол.

Нагадаємо, на початок грудня 2014 р. золотовалютні резерви України перебували на рівні 9,9 млрд дол. Так, за грудень міжнародні резерви України скоротилися на 24 %.

За даними НБУ, у грудні 2014 р. своєчасно та в повному обсязі було здійснено платежі уряду та Національного банку України з погашення та обслуговування державного та гарантованого державою боргу в іноземній валюті (738 млн дол. США в еквіваленті), у тому числі Міжнародному валютному фонду (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 27.01).

***

Україна та США підписали декларацію про надання Києву кредитних гарантій уряду Сполучених Штатів Америки обсягом 2 млрд дол. Про це повідомила міністр фінансів України Н. Ярецько, пише УНІАН.

«Сьогодні ми зі Сполученими Штатами Америки підписали декларацію про співпрацю у сфері надання кредитних гарантій», – сказала вона. За словами Н. Ярецько, уряд США надає Україні кредитні гарантії обсягом 2 млрд дол. «Це дозволить Україні активніше запроваджувати вже розпочаті реформи і залучати міжнародну фінансову підтримку на більш сприятливих умовах. Ми дякуємо уряду США за підтримку України, особливо у такий непростий час. І ми високо цінуємо такий крок наших американських партнерів», – зазначила міністр (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2015. – 28.01).

***

Китай выделит Украине порядка 8,2 млн дол. на соцпроекты. Украина и Китай подписали Соглашение о технико-экономическом сотрудничестве, которое даст возможность Киеву привлечь безвозмездную помощь со стороны правительства КНР в объеме 50 млн юаней (порядка 8,2 млн дол.). Об этом сообщает пресс-служба Министерства экономического развития и торговли Украины.

Как ожидается, средства пойдут на поддержку сферы охраны здоровья, образования и преодоление последствий чрезвычайных ситуаций. «Соглашение предусматривает, что проекты будут согласованы дополнительными межправительственными договорами», – подчеркнули в Минэкономразвития.

Документ подписали заместитель министра экономического развития И. Веремий и Чрезвычайный и Полномочный Посол КНР в Украине Ч. Сиюнь.

Как сообщал «Минфин» ранее, Украина ведет диалог с представителями китайского бизнеса по вопросам привлечения инвестиций в нашу страну.

Кроме того, Национальный банк начал практическую реализацию своп-линии с Китаем в размере 15 млрд китайских юаней (около 2,44 млрд дол. США).

Напомним, Кабинет Министров заявил о решении ввести по всей Украине режим повышенной готовности к реагированию на чрезвычайные ситуации, а также режим чрезвычайной ситуации на территории Донецкой и Луганской областей (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 28.01).

***

Всемирный банк подтвердил свое намерение инвестировать 800 млн дол. в проект по развитию автотранспортной сферы в Украине – ремонт участка Полтава – Харьков дороги М-03 Киев – Харьков – Довжанский. Об этом сообщает пресс-служба Министерства инфраструктуры Украины.

Согласно сообщению, план реализации этого проекта обсудили на встрече первый заместитель министра инфраструктуры В. Шульмейстер и менеджер глобальной практики по транспорту и ИКТ, регион Европы и Центральной Азии Х. Гавириа.

Предполагается, что проект будет состоять из двух частей. Первая из них – улучшение дорожной инфраструктуры на участке в 130 км. Вторая – это собственно организация мероприятий, направленных на повышение уровня безопасности движения, поддержка эксплуатационного состояния дороги, внедрение системы взвешивательных комплексов.

Переговоры относительно содержания этого проекта продолжались около шести месяцев. Реконструкция участка Полтава – Харьков будет одним из крупнейших инвестиционных проектов Всемирного банка в Украине.

Благодаря реализации проекта автотранспортный коридор от Киева до Харькова, который имеет стратегическое значение для Украины, будет полностью обновлен.

Во время встречи стороны также обсудили перспективы сотрудничества по реформированию «Укрзалізниці», переквалификации персонала, безопасности дорожного движения.

Как сообщал «Минфин» ранее, Всемирный банк ухудшил прогноз падения экономики Украины в 2015 г. Аналитики считают, что для Украины 2015 г. может оказаться последним годом экономического спада, и уже в 2016 г. экономика начнет расти (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 27.01).

***

Регулятор заставил банки увеличивать капитал.

В Украине введен мораторий на распределение чистой прибыли банками, кроме увеличения уставного капитала и формирования резервного фонда, а также на выкуп банками размещенных ими акций. Об этом говорится в законе о мерах, направленных на содействие капитализации и реструктуризации банков, опубликованном в газете «Урядовый курьер» от 28 января. «На время действия этого закона вводится мораторий на: распределение чистой прибыли банка (начисления, выплаты дивидендов, в том числе по привилегированным акциям), кроме распределения чистой прибыли для увеличения уставного капитала банка и формирования резервного фонда, уплаты в государственный бюджет Украины дивидендов банками с государственной долей в размере, пропорциональном государственной доле в их уставных капиталах; выкуп банком размещенных им акций», – говорится в документе.

Согласно переходным положениям закона, он вступает в действие с момента публикации и действует до его отмены парламентом при стабилизации финансово-экономической ситуации в Украине, но не позднее 1 января 2017 г. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 28.01).

***

Банкиры решили списать часть долга валютным заемщикам.

Украинские банкиры отказались от ранее согласованного решения о переводе валютных кредитов в гривневые. Об этом сообщило издание «Вести».

По его данным, вместо этого Национальный банк Украины, Комитет Верховной Рады по банковской деятельности и Независимая ассоциация банков Украины согласовали новый меморандум. Он предусматривает списание до 50 % долга заемщика перед банком по ипотечным кредитам для квартир площадью до 60 кв. м и домов до 120 кв. м. Для остальной ипотеки предусматривается списание до 25 % долга. При этом долг остается номинированным в валюте.

Ранее в Киеве перед Нацбанком и Верховной Радой прошли протесты валютных заемщиков. После этого банкиры, руководство НБУ и ВР согласовали меморандум о переводе валютных кредитов в гривну по курсу 8 грн/дол. (*Минпром* (<http://minprom.ua/news/175681.html>). – 2015. – 28.01).

***

Інформація Мінсоцполітики щодо обліку переселенців.

Обсяг профінансованої допомоги для покриття витрат на проживання тимчасово переміщеним особам, які стали на облік, станом на 26 січня 2015 р. становить 528,4 млн грн, з яких 170 млн грн виплачено в січні. Такі дані оприлюднив заступник міністра соціальної політики В. Мушинін на брифінгу у вівторок у Києві.

В. Мушинін, з посиланням на дані міністерства, повідомив, що до 26 січня 2015 р. в Україні зареєстровано 942,7 тис. тимчасово внутрішньо переміщених осіб, або 669,2 тис. сімей, переважно з Донецької та Луганської областей, а також з Криму. За його словами, на зазначену дату за наданням щомісячної адресної допомоги для покриття витрат на проживання звернулося 260,4 тис. сімей внутрішніх переселенців, з яких 240,2 тис. сімей допомога виплачена, ще 237,3 тис. – призначено (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 27.01*).

***

Міністерство енергетики та вугільної промисловості планує підготувати до приватизації всі 35 шахт до кінця 2015 р. Про це журналістам сказав перший заступник міністра енергетики та вугільної промисловості Ю. Зюков, пишуть «Українські новини».

«Ми хочемо до приватизації до кінця року підготувати всі 35 шахт. Це ті шахти, які знаходяться на підконтрольній Україні території», – сказав він, додавши, що вже у квітні Міністерство планує підготувати приватизацію шахт Львівсько-Волинського вугільного басейну.

Як повідомлялося, Україна скоротила видобуток вугілля в 2014 р. на 22 % – до 65 млн т вугілля порівняно з 2013 р. (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 27.01*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

В гривневом еквіваленте задолженність України вперше перевищила 1,1 трлн.

Совокупный прямой и гарантированный госдолг Украины в 2014 г. сократился на 4,5 % – до 69,795 млрд, сообщает Министерство финансов Украины.

Согласно сообщению, в декабре общий госдолг возрос на 0,7 % – с 69,335 млрд дол., что на 4,53 % меньше показателя на начало 2014 г.

По данным ведомства, общая сумма государственного и гарантированного государством долга в гривневом эквиваленте в 2014 г. возросла в 1,9 раза – до 1,101 трлн грн.

Напомним, в гривневом выражении госдолг в ноябре увеличился на

92,57 млрд грн (на 9,8 %) – до рекордно високого рівня в 1 трлн 37,9 млрд грн.

Как сообщалось ранее, временная помесечная роспись общего фонда государственного бюджета Украины предусматривает выплату в январе этого года 6,03 млрд грн в счет обслуживания государственного долга и еще 6,67 млрд грн в счет его погашения (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 28.01).

***

Україна залишається серед країн з «репресованою економікою».

У новому щорічному рейтингу країн щодо рівня економічної свободи Україна посідає 162 місце зі 178 країн. Про це йдеться в повідомленні американського дослідницького центру The Heritage Foundation і газети The Wall Street Journal.

Минулого року Україна посідала 155 місце. Україна набрала 46,9 бала, на 2,4 менше, ніж минулого року. Дослідники відзначають, що Україна погіршила свої позиції за вісьмома з 10 показників, найгірша ситуація з гарантіями прав власності, інвестиціями, управлінням державними витратами.

Україна перебуває на останньому місці з 43 країн Європи, її загальний бал нижчий, ніж загалом у світі. Крім України, до списку країн з «репресивною економікою» входять ще 25 країн. Поруч з Україною в рейтингу – Бірма та Болівія.

До групи «вільних економік» цього разу увійшли п'ять країн, які набрали понад 80 балів: Гонконг, Сінгапур, Австралія, Нова Зеландія і Швейцарія.

Найбільше країн перебуває в середині Індексу, серед «помірно вільних» і серед «переважно вільних». На 143 місці, в переліку «переважно невольних» країн перебуває Росія.

Усі країни світу в цьому індексі розділені на п'ять умовних груп – «вільні», «переважно вільні», «помірно вільні», «переважно невольні», «невільні». Повний рейтинг дає загальну картину економічних свобод серед країн світу (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2015. – 27.01).

***

Фонд гарантованія вкладов фізических лиц намерен предоставит неплатежеспособному ВиЭйБи Банку целевой кредит. За счет этого займа будут обеспечены выплаты вкладчикам по договорам банковского вклада, срок действия которых истек, а также по договорам банковского счета. Об этом говорится в сообщении фонда.

Ожидается, что выплаты вкладчикам за счет целевого кредита начнутся в начале февраля 2015 г.

Кроме того, фонд закончил квалификационный отбор инвесторов и ожидает от них предложения с конкретными условиями отчуждения активов и обязательств неплатежеспособного банка.

Порядок выплат вкладчикам ВиЭйБи Банка, чьи договоры заканчиваются после завершения работы временной администрации, будет определен после обработки предложений и утверждения Фондом гарантирования способа вывода банка с рынка.

Стоит отметить, что по объему вкладов физических лиц ВиЭйБи Банк является крупнейшим из всех неплатежеспособных банков, которые были переданы Фонду гарантирования с целью выведения с рынка. Объем вкладов физических лиц в пределах гарантированной суммы в этом финучреждении составляет более 7 млрд грн. При этом почти 5 млрд грн подлежат выплате вкладчикам в течение действия временной администрации. Общее количество вкладчиков, которые могут обратиться за выплатами в пределах гарантированной суммы свыше 145 тыс. человек (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 28.01).

***

Украина пока что прекратила продавать свой золотой запас. Это следует из данных, опубликованных Международным валютным фондом, сообщает «Зеркало недели».

Киев продал около 16 т золота в октябре и ноябре, однако в декабре сохранил уровень своего золотого запаса на отметке в 23,64 т.

В ноябре издание *Wirtschafts Woche* приводило данные МВФ, согласно которым Украина продала более трети своих золотовалютных резервов в октябре. В конце октября у Украины по-прежнему было 26 т золота, что на 14 т меньше, чем в сентябре.

Как объяснили в Нацбанке, продажа трети запасов золота связана с «оптимизацией структуры международных резервов» Украины.

Как сообщал «Минфин» ранее, по состоянию на 1 января 2015 г. объем международных резервов Украины составил 7,533 млрд дол. США в эквиваленте (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 27.01).

***

В Украине в декабре уменьшилась реальная зарплата.

Реальная заработная плата в Украине (без учета АРК и Севастополе) в декабре 2014 г. уменьшилась на 13,6 % по сравнению с декабрем 2013 г., тогда как по сравнению с ноябрем 2014 г. возросла на 10 %. Об этом сообщает Государственная служба статистики.

В целом, в прошлом году реальная зарплата украинцев снизилась на 6,5 % по сравнению с предыдущим годом.

По данным Госстата, рост реальной заработной платы штатных сотрудников в декабре 2014 г. по сравнению с аналогичным месяцем 2013 г. наблюдался в 13 областях: Запорожская – на 17,9 %; Закарпатская – на 15,4 %; Николаевская – на 13,8 %; Днепропетровская – на 13,5 %; Киевская – на 13,1 %; Хмельницкая – на 12,8 %; Волынская – на 12,2 %; Житомирская и Ровненская – на 11,6 %; Сумская – на 11,2 %; Тернопольская – на 10,9 %; Львовская и Харьковская – по 10,7 %.

Средняя заработная плата штатных работников в Украине в декабре по сравнению с ноябрем 2014 г. возросла на 14,5 %, составив 4,290 тыс. грн. При этом в ноябре она составляла 3,534 тыс. грн, октябре – 3,509 тыс. грн, сентябре – 3,481 тыс. грн.

Самый высокий уровень зарплат в декабре зафиксирован в Киеве (6,414 тыс. грн), самый низкий – в Тернопольской области (2,992 тыс. грн).

Как отмечает Госстат, в целом за 2014 г. среднемесячная заработная плата штатных работников в Украине составила 3,476 тыс. грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 27.01).

***

S&P понизило рейтинг России до «мусорного» уровня.

Международное рейтинговое агентство Standard & Poor's (S&P) снизило долгосрочный валютный рейтинг Российской Федерации до «BB+» с «BBB-», прогноз – «негативный».

Объясняя причину пересмотра рейтингов России, Standard & Poor's отметило «сокращение гибкости российской монетарной политики и слабые надежды на экономический рост».

Standard & Poor's, принимая решение о снижении рейтинга РФ, также указало на сокращение внешних и внутренних резервов РФ «в условиях нарастающего внешнего давления и увеличившихся затрат правительства на поддержание экономики».

Чем «мусорный рейтинг» грозит российской экономике?

Само по себе понижение рейтинга – немногим. На российскую экономику по-прежнему влияет большое количество фундаментальных факторов (дешевая нефть, закредитованность компаний и населения), а также отношения с другими странами. Снижение рейтинга лишь фиксирует существующие проблемы. В обычной ситуации снижение рейтинга означает, что государству и компаниям становится сложнее получать кредиты за рубежом, но после аннексии Крыма и последовавших санкций доступ бизнеса к внешнему финансированию и так сильно ограничен. Это же касается и инвестиций со стороны развитых стран в российскую экономику: бизнес неохотно идет в государства с низким рейтингом (и высоким риском), но для России в этом ничего нового, ведь их объем в 2014 г. и так сокращался. Тем не менее, некоторый эффект, безусловно, будет: многие крупнейшие государственные и коммерческие инвестиционные фонды прямо запрещают вкладывать средства в страны и компании, которым крупнейшие агентства присваивают «мусорный» рейтинг.

16 января международное рейтинговое агентство Moody's понизило долгосрочный рейтинг государственных облигаций РФ на одну ступень – с «Ваа2» до «Ваа3». Краткосрочный кредитный рейтинг был понижен до уровня «Р-3» с «Р-2». Оба рейтинга были поставлены на пересмотр с возможностью понижения.

«Ваа3» у Moody's является самым низким рейтингом в категории, которую инвесторы обозначают как «инвестиционную». Следующая ступень

в методологии Moody's – «Ba1» – относится к «спекулятивному» уровню.

9 января Международное рейтинговое агентство Fitch понизило долгосрочные суверенные рейтинги России в иностранной и национальной валюте на одну ступень – с «BBB» до «BBB-» – с «негативным» прогнозом (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 27.01).

***

Россия приняла антикризисный план. Правительство РФ одобрило план обеспечения устойчивого развития экономики и социальной стабильности в 2015 г. Об этом сообщил министр финансов А. Силуанов, передает «Интерфакс».

В плане заявлена цель проведения адекватной бюджетной политики и выход на бездефицитный бюджет к 2017 г. при прогнозной цене на нефть на уровне 70 дол. за баррель. Средства, необходимые на реализацию плана, предполагается изыскать за счет антикризисного резерва, сформированного в бюджете, сказал А. Силуанов. Объем этого резерва, по состоянию на третью декаду января, составляет 170 млрд р. Кроме того, ресурсы будут найдены внутри существующих государственных программ.

Подготовленный Минэкономразвития антикризисный план предусматривает правительственный контроль над госзакупками и контроль над тарифами госкомпаний, а также меры по частичной либерализации рынка: существенное ослабление банковского надзора, льготное кредитование компаний и освобождение от НДС импортных товаров, не имеющих аналогов в России. При этом предложение о дополнительной индексации пенсий из окончательной версии плана было убрано.

Первоначально сообщалось, что на реализацию плана потребуется 2 трлн р. Затем первый вице-премьер И. Шувалов на совещании у президента РФ 21 января заявил, что антикризисные меры обойдутся в 1 трлн 357 млрд р. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 27.01).